ATEITIS 1

ALp 1786 Dh. 1-10

EGINA STAŠKEVIČIUTĖ * KĘSTUTIS SUŠINSKAS *
STASYS RASTONIS * IRENA RUŠĖNAITĖ * SAULIUS
INDRĖ DAMUŠYTĖ * LIUNDRA * RJJ BIČIUNAS *
SIMAITYTĖ * VAIDEVUTIS VALAITIS * TAMUNĖ *
SURDĖNAITĖ * JURGIS BRADŪNAS * LINAS KOJELI
* ALEKSANDRAS PAKA * TERESĖ SLOTKUTĖ
UTĖ * ELEONORA EUGENIJUS GIRDAU
ARBAITĖ * ANTANAS ALGĖ ZUNDYTĖ
ALGIS PALIULIS * JORŪNĖ GI
TĖ * RITA ŠILKAITIS *
REGINA PETRI * ONILĖ
VINCAS BARTUSE IŪNAS * AUŠ
GINTARĖ * KĘSTUTIS * RIMA SALY
GABIJA JUOZAPAVIČI SKOBEIKAITĖ
BUBNYTĖ * MARIJA SMILGAITĖ * LAIMA ŠVĖGŽDAI
MIRGA PAKALNIŠKYTĖ * AUGUSTINAS SUŽIEDĖLIS *
* RITA KAIRYTĖ * ANDRIUS AMBRAZIEJUS * DAN
DARIJA DEKSNYTĖ * EIMUTIS RADŽIUS * KARILĖ
PETRAS VAINIUS * BIRUTĖ BARAUSKAITĖ * ANTAN
ČIUTĖ * JONAS RUTKAUSKAS * SALVINIJA GEDVIL
DALIA KOJELYTĖ * RUTA VAŠKEVIČIUTĖ * KĘSTUT
KREGŽDYTĖ * AUDRONĖ PAVILČIŪTĖ * DANUTĖ VAŠ
TĖ * REGINA JASAITYTĖ * KĘSTUTIS KAMINSKAS
BIRUTĖ BICHNEVIČIUTĖ * RIMAS LANIAUSKAS * J
LTRUŠAITYTĖ * ROMUALDAS KRIAUČIUNAS * ALG

1918 LAISVĖS KOVOS METAI 1968

ATEITIS LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO eina nuo 1911 m. ŽURNALAS

1968 metai sausis Nr. 1

Apie Praeitį, Dabartį ir Ateitį — Antanas Sabalis 1
Komentarai 2
Dėl žygio pas Šventąjį Tėvą — M.A.S. Valdyba 4
Kursai (Dainavoje žiemos metu) — Kęstutis Sušinskas ir Indrė Damušytė 7
MAS Suvažiavimo sveikinimai ir nutarimai 10
Vox Populi 11
Ar tai būtų tiesa? ("rock & roll" pavojus girdėjimui) 11
Užkaltas langas — Ambrose Birece (Mirgos Pakalniškytės vertimas iš anglų kalbos) 12
Ar atsimeni tą mėlyną paukštelį? — Jurgis Bradūnas 14
Sniego pasaulyje — Aleksandras Pakalniškis Jr. 17
Užsienio Skyrius S.A.S. — Aldona Masilionytė 18
Ex Libris : Ateitis — knygų recenzijos 20
Naujasis gyvenimas — Laima Švėgždaitė
Iš plataus pasaulio (kronika) 21
Ateities Spinduliai — jaunučių skyrius 24
Vedamasis — trys datos 24
Kodėl Hamiltono jaunučiai yra ateitininkais: 25
K. Urbonavičius, V. Gedrimas, K. Kaminskas, G. Kamaitis ir A. Borusas
Kaip aš įsivaizduoju Lietuvą — Anelė Kaminskaitė ir Aušra Kanavičiūtė 25
Mylios—milijonai — Danguolė Juozapavičiūtė 26
Legenda — Danguolė Juozapavičiūtė 26
Du arkleliai (eilėraštis) — Rimas Kažemėkas 27
Dar vis negalime pamiršti vasaros stovyklos — Rūta Goldupaitė, Gita Merkevičiūtė, Danguolė Jonynaitė ir Diana Merkevičiūtė 27
Ar man patinka ATEITIS? — Danutė Juzaitytė 28
Galvosūkis 28
Kreivos šypsenos ..... 3 viršelio pusl.
1967 metų turinys (išplėšiami 4 puslapiai) — tarp 14 ir 15 puslapių

Šį numerį sulaužė **Gediminas Naujokaitis.** Talkino **Vincė Juškaitė.** Vox populi, Administracija praneša ir Ateities Spindulių vinjetės **Teresės Idzelytės.**

REDAKCIJA: vyriausias redaktorius — **Antanas Sabalis;** reportažas — **Salvinija Gedvilaitė;** jaunesniųjų moksleivių skyrius — **Gintarė Ivaškienė;** narės — **Vincė Juškaitė, Gabija Juozapavičiūtė;** knygų skyrius — **Rima Salytė;** foto ir techninė priežiūra — **Gediminas Naujokaitis.** Redakcijos adresas: ATEITIS, 80-23 85th Drive, Woodhaven, New York 11421.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $5.00, susipažinimui prenumerata $3.00, garbės prenumerata $10.00; visur kitur laisvajame pasaulyje $3.00.

Administratorius: **Kazys Vainius** — ATEITIS, 64-09 56th Road, Maspeth, New York 11378.

Spaudos darbus atlieka Tėvų Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine
Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association. Yearly subscription in US and Canada $5.00. Single copy 50 cents. Entered as second class matter and second class postage paid at the Flushing, New York Post Office.

Naują lapą atverčiant

Apie Praeitį, Dabartį ir Ateitį ...

1968-tieji metai ateitininkams yra dvejopos reikšmės:

1) Mūsų jau senos ir gana turtingos istorijos tyrinėtojai surado, kad ateitininkų sąjūdis yra trejeta metų senesnis negu ligi šiol manyta. Mūsų sąjūdžio pradžia turėtų būti 1908 metai, nors tuo metu nei savo organo, nei organizacijos dar nebuvo. Sąjūdis nei vardo neturėjo. Vienok tais metais buvo parašyti "katalikų moksleivių" organizacijos įstatai, kurių vyriausias "rašytojas" buvo dr. Jurgutis, neseniai miręs Lietuvoje.

2) Šiemet sukanka 50 metų nuo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo, todėl visi laisvi lietuviai šiuos metus pavadino Laisvės Kovos Metais. Kad šiuos metus ypatingai atžymėti, reikia visiems — ir senimui, ir jaunimui, — atlikti ką nors ypatingesnio; nujaučiame, kad be prakalbų, minėjimų ir paradų nebus apsieita. Mūsų draugams tačiau siūlytumėm daug konkretesnius darbus, kuriuos atlikus su pasiaukojimu ir rimtu pasiruošimu, galima daug gero mūsų tautai padaryti. Mes siūlytumėme šiemet daugiau rimties ir mažiau paradų; daugiau akademinio svarstymo ir mažiau ilgų kalbų, daugiau juodo darbo ir mažiau šūkavimų. Sekančiuose puslapiuose esame surašę tam reikalui programą, kurią turėtų pasvarstyti visi moksleiviai, sendraugiai ir studentai.

Nekuris skaitytojas vėl šūktels, kad, girdi, perdaug rūpinamės praeitimi, nes sukakčių minėjimas yra žvilgsnis atgal, o ne pirmyn.

Šia proga norėtųsi mūsų draugams paaiškinti, kad tie, kurie nesugeba pažvelgti praeitin, — negalės iš praeities nei pasimokyti. O pasimokyti yra ko visiems: ir žilaplaukiams, ir jaunučiams. Nežinodami savosios praeities, nesurasime nei savo padėties istorijoje, nei prasmingų uždavinių ateičiai. Tiesą pasakius, nubraukus praeitį, netenka prasmės visas mūsų gyvenimas. Kalbėti apie dabartį, ir tik apie dabartį, — reiškia paniekinti istoriją, nes istorijos niekinimas dabar yra labai "madoje". Sekant madas jaunimo auklėjime, labai greitai pamatysime, kad esame organizacija, kuri "eina su jaunimu". Šia prasme mūsų žurnalas renkasi kitą išeitį: tikimės, kad jaunimas eis su mumis. Šiame istoriniame momente mūsų motto bus sekantis: "Ne pataikauti, bet vadovauti".

Neišmokus istorijos, negalima įvertinti nei susidariusios padėties. Tokiu būdu daromos neišmanėliškos ir pagrindinės klaidos, tiek metodikoje, tiek pasaulėžiūros studijose. Supratus praeitį, įvertinus dabartį, — laimėsime ateitį.

"Homines historiarum ignari, semper sunt pueri" (Auszra, 1883 m.).

Antanas Sabalis

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

ATEITIS

NE ALKOHOLIZMAS BET NARKOTIKAI

Jau kuris laikas, kaip esame susirūpinę mūsų jaunimo alkoholizmo problema; tačiau nelaimės, kaip sakoma, nevaikšto po vieną. Čia norime iškelti pačią rimčiausią ir naujausią mūsų problemą — narkotikų vartojimą lietuvių studentų tarpe. Iš gana patikimų sluoksnių esame patyrę, kad apie 25 procentai visų lietuvių studentų (kai kas tvirtina, kad mes perdaug konservatyvūs šiame reikale) vartoja narkotikus. Kitaip tariant, kas ketvirtas jaunuolis rizikuoja savo gyvenimu.

Neseniai įvykusiame Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavime Baltimorėje jau buvo pastebėtas naujas triukas: alaus gėrimas privačiuose pobūviuose tapo pakeistas "pot" rūkymu (taip vadinamas vėliausias svaigalų ir narkotikų uostymas). Gal todėl ir sąjungos valdybą nesisekė išrinkti, nes visi buvo "privačiai" užsiėmę...

Šioje vietoje nieko negalime nei pridėti, nei atimti. Senas lietuvių posakis, kad "kvailą ir bažnyčioje muša", tūrbut tinka ir šio meto studentams, kurie, mūsų akimis žiūrint, nėra nei studentai, nei galvojantys žmonės. Bijome pranašauti, kad po kurio laiko šitokie "narkotiniai intelektualai" pradės ateitininkus mokyti, iš ko pasaulis padarytas, ir kaip reikia suprasti pasaulėžiūrą.

Mes tokius nurašome į nuostolius; ne lengva širdimi ar paprastu mostu tai padarome, bet skubėdami prie tų mūsų draugų, kurie yra supratę gyvenimo prasmę ir yra reikalingi mūsų visų pagalbos. Šių pastarųjų yra nemažai, ir į jų draugystę skubėdami, mes nebeturime laiko apverkti mirusiųjų.

•

LAISVĖS KOVOS METAI

Paskelbti Laisvės Kovos Metai — visų laisvųjų lietuvių pasiryžimu ir susitarimu. Šia proga siūlome visiems ateitininkams pagalvoti ir pasvarstyti, ką galėtume šiais metais ypatingo padaryti. Peržiūrėję įvairių mūsų institucijų programas, siūlome ateitininkams sekančius punktus apsvarstyti ir, jei sąlygos leis, įvykdyti.

Mūsų siūlymų bazė yra sekanti: nedarykime to, ką kiti padarys; sugalvokime ką nors naujo.

Todėl kiekvienas ateitininkas, nežiūrint kokias pareigas jis eitų ir kokio amžiaus bebūtų, turi susikaupti ir pagalvoti apie mūsų tremties misiją ir uždavinius. Siūlytumėm mažiau paradų. Mažiau "išsamių" kalbų. Mažiau "globalinių" ir "universalių" diskusijų.

Verčiau daugiau rimties, darbo, studijų. Tie dalykai šiandien labai nepopuliarūs, nes nesukelia triukšmo ir nesudaro įspūdžio (kartais ir labai klaidingo!), kad iš tikrųjų tiesa yra mūsų pusėje (kuo daugiau rėkiančių, tuo daugiau tiesos)...

Sendraugiams siūlome pažinti ateitininkiškąjį jaunimą geriau, negu iki šiolei; jo turime daug ir gražaus. Žinome, kad sendraugiai dirba įvairiose mūsų institucijose, veiksniuose ir organizacijose; jiems šie metai bus sunkūs ir ilgi. Tačiau, kai praeis garsūs mitingai, nutils orkestrai, pražygiuos vėliavos ir pasibaigs kalbos, — reikės atsigręžti ir pažiūrėti, — ar kas

nors eina iš paskos. Mes jiems pranešame: eina! Tik sugebėkite atsigręžti!...

Studentams ir moksleiviams šiais metais yra skiriamas tik vienas ypatingas siūlymas: mokytis. Apie savąją pasaulėžiūrą, istoriją, organizaciją ir tuos dalykus, apie kuriuos tiek mažai žinota. Baikime šokius, alaus gėrimus, — nes kitaip liksime analfabetai ir gyvensime "balanos gadynėje", kaip pereitame šimtmetyje. Paskutinieji MAS kursai parodė, ko mums reikia: mokytis, mokytis ir mokytis! Paūšime kitais metais, jei nutarsime, kad nieko kito nebegalime.

Specifiniai kalbant, siūlytume sekančius konkrečius uždavinius:

MOKSLEIVIAMS:

— Kiekvienoje kuopoje surengti Lietuvos laisvinimo klausimu gerai paruoštą simpoziumą (globėjui padedant), ir, jei pavyks kuopos susirinkime, — atlikti jį viešai, savo kolonijoje.

— surengti sau pasaulėžiūros kursus, kviečiant vyresniuosius prelegentais.

— surengti savo kuopoje lietuvių kalba rašymo į spaudą kursus.

STUDENTAMS:

— Suorganizuoti per Pax Romana katalikų studentų organizacijų memorandumus įvairioms valstybėms, Lietuvos klausimu.

— Surengti sekančius seminarus (workshops):
lituanistikos,
dramos,
pasaulėžiūros — ideologijos.

— Surengti bent vieną mažą, bet gerą demonstraciją Lietuvos reikalu.

SENDRAUGIAMS:

— Sudaryti jaunesniųjų sendraugių kadrą, darbui su studentais ir moksleiviais atskirose vietovėse.

—Sukelti 10,000 dolerių katalikiškojo jaunimo organizaciniams reikalams.

— Suorganizuoti ateitininkų martirologijos biurą ir organizuoti mūsų tautos kankinių pagerbimus.

•

KAI KAPINĖS PRAŠNEKA...

šių metų "Draugo" 17 numeryje yra visas puslapis, paskirtas "šv. Kazimiero kapinių sklypų laikytojams". Ne čikagoje gyvenantiems mūsų draugams šis straipsnis (tikrumoje skelbimas) gali būti labai neaiškus ir net neįdomus, tačiau labai svarbus mums visiems, jeigu dalykai toliau taip dėstysis, kaip ligi šiolei.

šv. Kazimiero kapinių istorija yra trumpai tokia:

čikagos lietuviai turėjo savas kapines: jos buvo lietuvių administruojamos, tvarkomos, ir buvo Labdarių Sąjungos nuosavybė. Dabartinis čikagos arkivyskupas kapines "nusavino" — atėmė iš lietuvių ir pavertė vyskupijos turto dalimi. Lietuviai čikagoje protestavo, kūrė komitetus ir bandė kovoti, bet kapinės taip ir liko vyskupo žinioje. Kaip atsakymą į lietuvių prašymus palikti kapinėse lietuvišką charakterį ir ženklus, kapinių administratoriai ir atspausdino "Drauge" savo "filosofiją".

šiuo metu nesijaučiame kompetentingi spręsti kas čia kaltas; pasiliekame teisę apie tai pasisakyti vėliau. Norime tik pabrėžti, kad tegu čikaga žino, kad lietuvių katalikiškasis jaunimas dalykus mato ir seka. Viena tik yra aišku: straipsnis parašytas bloga lietuvių kalba, o jo parašas yra juokingas: "švento Kazimiero Kapinės". Kapinės skelbimų nededa. Nededa jos nei pasiaiškinimų "sklypų laikytojams", nes sklypų laikytojai ir yra kapinės...

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija perima užsimojimo vadovavimą

DĖL ŽYGIO PAS ŠVENTĄJĮ TĖVĄ

Prieš įvykstant paskutiniam Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Tarybos Suvažiavimui Čikagoje, Moksleivių Ateitininkų Sąjunga 1967 spalio 6 dieną raštu kreipėsi į maždaug penkias dešimtis jai žinomų šios Tarybos narių, prašydama apsvarstyti žygio mintį ir pavesti Federacijos Valdybai sudaryti visiems bendrą centrinį komitetą žygio vykdymui. Pateikiame šio prašymo bei suvažiavimo nutarimų tekstus ir norime kiek plačiau paryškinti prašymo svarstymo eigą bei dabartinę žygio padėtį.

Moksleivius ateitininkus suvažiavime atstovavo sąjungos centro valdybos sekretorė Danguolė Tamulionytė ir užsienio reikalų vedėjas Antanas Razgaitis; dalyvavo ir dvasios vado padėjėjas kun. Kęstutis Žemaitis. Prašymas buvo mūsų atstovės perskaitytas tuoj po Studentų Ateitininkų Sąjungos dvasios vado ir Katalikų Federacijos centro valdybos nario kun. Kęstučio Trimako, S.J., pranešimo apie tolimesnes Federacijos idėjines bei organizacines gaires, ir sukėlė gyvas diskusijas. Kun. Trimakas pasisakė pirmasis, pabrėždamas suvažiavimo dalyvių atsakomybę ir trumpai pakartodamas ko prašoma: vienaip ar kitaip pasisakyti dėl siūlomos jaunimo delegacijos ir sudaryti komitetą, kartu, jei reikėtų, nurodant jam kryptį, kuria pasukti. Jis pats pasiūlė pagrindiniu šio jaunimo žygio tikslu padaryti religinės priespaudos iškėlimą, įteikiant Šventajam Tėvui peticiją su gausiais, visame pasaulyje surinktais parašais. Dėl parašų rinkimo, žinoma, reikėtų siūlomą žygio datą kiek nukelti. Prasidėjo ilgesnės diskusijos dėl žodžio "peticija" reikšmės; buvo siūloma "memorandumas". Po to Katalikų Federacijos vicepirmininkas dr. Adolfas Damušis priminė, kad "užsiprašymas" tautinių vyskupijų atitinka nesenam Amerikos vyskupų užsiprašymui galutinai panaikinti tautinių parapijų teises. Ragino suvažiavimo dalyvius žygį paremti ir Šventojo Sosto prašyti suteikti aiškias ir tvirtas teises Federacijos steigiamam religiniam pasauliečių centrui. Padėti ragino ir Ateitininkų Sendraugių Sąjungos atstovas inž. Pilypas Narutis, kartu susirinkusiems siūlydamas už platų visuomenės susidomėjimą religiniais klausimais sukėlusią žygio mintį moksleiviams padėkoti.

Kun. Jonas Sakevičius, MIC, "Kristaus Karaliaus Laivo" atstovas, pareiškė, kad Vatikanas apie religinę priespaudą jau puikiai žino ir mėginimas ją dar kartą kelti atrodytų juokingas; Šv. Tėvas jau yra pažadėjęs padaryti viską. Jei prašoma — pirmiausia reikia aiškiai žinoti ko. Studentų Ateitininkų Sąjungos atstovai Romas Sakadolskis ir Vacys Šaulys atsakė, kad būtų prašoma žmogaus teisių bei atkreipti katalikų dėmesį į Lietuvą ir mus. Peticija sujungtų Lietuvos ir kitų pavergtų Europos kraštų padėtį su mūsų pačių dabartine padėtimi ir todėl ją galėtų pasirašyti ir nelietuviai. Lietuvos laisvės 50 metų sukaktis žygiui puiki proga; studentai ateitininkai jam nesvyruodami pritaria ir jį rems. Tėvus Marijonus atstovavęs kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC siūlė peticijoj priminti, kad "mes atstovaujame Lietuvos jaunimą" ir šauktis į viso pasaulio vyskupus, kad šie gelbėtų lietuvių tautą visais jiems prieinamais būdais. Jį karštai parėmė Amerikos Lietuvių Katalikų Susivienijimo pirmininkas ir Federacijos Valdybos narys Leonardas Šimutis: lietuviai katalikai yra reikalingi pagalbos visame pasaulyje. Apie Lietuvos priespaudą kalbėdami, negalime užmiršti, kad niekas taip fiziškai ir moraliai nenukentėjo, kaip Bažnyčia; siūlė sujungti žygį su pirmuoju pasaulio lietuvių katalikų suvažiavimu, kuris kaip tik galėtų įvykti Romoje ir galėtų būti viso pasaulio lietuvių katalikų sąjūdžio pradžia.

Tuomet Katalikų Federacijos pirmininkas Kazys Kleiva paskaitė ištraukas iš dviejų, prieš savaitę gautų, Romos lietuvių laiškų, kurie abu, skirtingais žodžiais pabrėžė, kad reikėtų prašyti ne vyskupijų, bet daugiau lietuvių vyskupų: tiek vien lietuvių reikalams, tiek dabartinėms vietos vyskupijoms. Jo nuomone, ko nors prašant, reikia būti labai atsargiems. Todėl žygį reikėtų nukreipti vien tik į parapijų, jaunimo, organizacijų gyvenimo atnaujinimą. Dar giliau apgalvoti ir pavesti Federacijos valdybai dar geriau išstudijuoti siūlė ir Federacijos vicepirmininkas dr. Juozas Ješkauskas. Dr. A. Damušis atsakė, kad mums labiausiai reikia ne diplomatijos, bet drąsos. Prieš prašydami tautinių parapijų teisių panaikinimo, greičiausia, su Vatika-

nu nepasitarė net Amerikos vyskupai. Šį kartą jiems nepasisekė. Bet neužilgo, tikriausia, prašys ir vėl. Ir jei vėl gaus neigiamą atsakymą — gali nenustoti prašę, kol laimės.

Pasibaigus diskusijoms, kun. K. Trimakas pareiškė, kad sprendžiant iš kalbėjusių, atrodo, jog dauguma dalyvių pasisako už žygio vykdymą. Sulaukęs beveik visų pritarimą, jis pasidžiaugė, kad šis žygis bus ne tik puiki proga atkreipti dėmesį į Lietuvą, bet taip pat išjudinti save bei jaunimą. Suvažiavimo nutarimų komisijos nariui Antanui Repšiui perskaičius ir pagal gausius pageidavimus perredagavus kiekvieną nutarimą, suvažiavimas baigėsi.

Tegalime pridėti, kad net ir tuo atveju, jei Šventajam Tėvui, pasaulio vyskupams bei tikintiesiems skirto rašto tekstas ribotųsi tik religinės priespaudos iškėlimu, jis turėtų savo prasmę ir tikslą. Apie nesiliaujantį žmogaus teisių mindžiojimą pasaulis turi būti informuojamas nuolatos ir visais prieinamais būdais, kartu ieškant vis geresnių priemonių kankinamiems padėti. Jaunimo balsas galėtų koncentruotis į istorijoj dar nebuvusio ir daug kam nežinomo, VAIKŲ IR JAUNIMO PERSEKIOJIMO faktų atskleidimą. Atkreipiant dėmesį į draudimus ne tik tarnauti mišių aukai, bet ir joje dalyvauti; į šeimos vieningumo ardymą brutaliais pasityčiojimais iš vaikų ir jų tėvų įsitikinimų; į bręstančios sąmonės nuodijimą suklastotais vadovėliais bei spauda; į planingą baimės, neapykantos ir vergiškos laikysenos ugdymą; į šalinimus už tikėjimą iš mokyklų bei universitetų; į žiaurias bausmes kiekvienam, kuris išdrįsta auklėti vaikus Kristaus dvasioje — ir kitus panašius, tikrus, šią sritį gerai žinančių specialistų dokumentuotus, nusikaltimus. Šį lietuvių jaunimo balsą gal išgirstų net ir laisvojo pasaulio mokyklų - universitetų jaunimas, kuris sudaro didžiulę šių dienų žmonijos dalį ir kuris netrukus savo tautoms vadovaus.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija atstovauja laisvojo pasaulio šalį, kurioje lietuvių katalikų šiuo metu daugiausia; atvirai tikinčio jaunimo gal net daugiau negu Lietuvoj. Moksleivių Ateitininkų Sąjunga džiaugiasi šios Federacijos teigiamu atsakymu, laukia moksleiviams ateitininkams skirtos žygio uždavinių dalies nurodymo, ir tikisi, kad Federacija, parėmusi žygio iniciatyvą, šio žygio vykusiu suorganizavimu, gyvu religinio centro įsteigimu bei visų kitų savo nutarimų pavyzdiniu įvykdymu atitaisys parapijoms priklausančių ar nepriklausančių lietuvių nuotaikas, atgaivins ir sustiprins daugelio ryžtą gyventi savo ir tarpusavio meilei. Šiais — Lietuvos laisvės atgavimo sukakčiai ir Laisvės Kovai skirtais metais.

Moksleivių Ateitininkų
Sąjungos Valdyba

VISŲ ATEITININKŲ ŽINIAI

Vyriausioji Rinkimų Komisija praneša, kad naujuoju Ateitininkų Federacijos Vadu išrinktas prof. dr. Justinas Pikūnas 566 balsais; tuo tarpu gi Kontrolės Komisijon išrinkti: dr. Antanas Razma 459 balsais, Aline Skrupskelienė 447 balsair ir prof. Balys Vitkus 392 balsais.

Viso pasaulio ateitininkams buvo išsiuntinėti 1796 balsavimo lapeliai. Iš šio skaičiaus 31 vokas su balsavimo lapeliu sugrįžo atgal dėl netikslaus ar pasikeitusio adreso. Taigi adresatus pasiekė 1738 lapeliai. Tačiau pabalsavo tik 951 narys, atsiuntęs balsavimo lapelį. Iš šių lapelių 34 neužskaityti, nes jie buvo prisiųsti be siuntėjo adreso. Tokiu būdu pripažinti tikrais tik 916 balsų.

Apgailėtina, kad Ateitininkų Sąjungos nariai neparodė reikiamo uolumo balsavime.

Vyr. Rinkimų Komisija

Los Angeles, 1967.12.3

Linksmumas sklinda Dainavoje moksleivių kursuose. Kursuose dalyvavo Aleksandras Pakalniškis, Aldona Rušėnaitė, Rimas Juozaitis, Onytė Kliorytė, Kęstutis šimaitis, Arūnas Bielinis, Elenutė Razgaitytė, Rimas čepulis, Audronė Banionytė, Birutė Kutkutė, Karolė Veselkaitė, Edmundas Kasputis, Aldona Mikailaitė, A. žabas, A. čepas, A. Aušrotaitė, L. Krikščiūnaitė, Astra Ruzgaitė, Petras Sandanavičius, Neringa Vindašiūtė, Birutė Venclovaitė, Alberta Astraitė, Nijolė Beniušytė, Dainora Juozapavičiūtė, Dana Rožėnaitė, Algis Majauskas, Vytautas Narutis, Stefa Brizgytė, Vytas Maciūnas, Regina Pliodžinskaitė, Kęstutis Sušinskas, Raminta Vaitėnaitė, Roma Jasinevičiūtė, Krlstina Aželytė, Jonas Nakas, Aida Smalinskaitė, Milda Baltrušaitytė, Birutė Baltrušaitytė, Eugenijus Girdauskas, P. Kolyčius, R. Puteris, I. Janeliūnaitė, R. Kolyčiūtė, B. Aušrotaitė, G. Marcinėnaitė, Aušra Kregždytė, Joana Kuraitė, Rūta Rastonytė, Darija Deksnytė, Kristina Gedrimaitė, Rimas Sakalas ir Ona Milišauskaitė. Antroje eilėje vadovybė ir paskaitininkai: iš kairės — Paulius Alšėnas, Antanas Razgaitis, Laima Underytė, Eligijus Sužiedėlis, Milda Pakalniškytė, Antanas Sabalis, Rimas Laniauskas, kun. Stasys Yla, dr. Adolfas Damušis, seselė Ignė, Vaidevutis Valaitis, Indrė Damušytė ir Laima Gustainytė.

Nesenai grįžom iš žiemos kursų Dainavoje. Tikiuosi, kad daugumas iš mūsų tarpo yra liūdni, nusiminę, — nes negali Dainavoje ilgesnį laiką pabūti. Bet pagalvokime, ar toks nusistatymas yra visai sąmoningas? Turbūt ne! Ar mes neturėtume būti nepaprastai džiaugsmingi ir dėkingi? Ar nereikėtų kitiems savo draugams, kurie neturėjo progos praleisti laiką prie Spyglio ežero, parodyti, kad mes tenai labai smagiai pabūvojom?

Galvodamas apie praėjusias dienas, aš tiktai galiu pajusti nepaprastą ramumą ir džiaugsmą. Kaip gi galėčiau kitaip pasijusti? Tenai buvau su draugais — naujais ir senais; su jais išmokau geriau sugyventi, galvoti; išmokau kai ką iš ateitininkų istorijos ir nemažai apie pasaulėžiūrą. Išmokom kaip reikia teisingai suruošti įvairius susirinkimus, kaip pravesti įžodį ir t.t. Visi buvom įtraukti į įvairius darbus. Kiekvienas prisidėjome prie programos išpildymo. Argi ne mes patys susiorganizuodavome laisvalaikio užsiėmimus? Ar ne mes kartu išpildydavome vakarines programas? Nuo dainavimo iki pamokų, — visi bandėm vienas kitam padėti. Visą tai darėme kaip draugai.

Žinoma, kursai nepraėjo be jokių kliūčių. Visados vadovai per anksti nuvaro į lovas; maistas niekuomet visų nepatenkina. Net ir programa visiems negali būti priimtina. Bet dauguma iš mūsų sutiks, kad šie ideologiniai kursai buvo labai praktiški ir prasmingi. Viskas buvo derinta prie kasdieninio mūsų gyvenimo.

Ar galės nors vienas iš mūsų užmiršti berniukų "chorą", Aleksandro persmeigtą širdį ar Petro juokus? Ar ateis laikas, kada užmiršime, kaip Rimvydas atydžiai ir didvyriškai šalia vėliavos stovėjo? Ar pranyks vaizdas susipažinimo vakarėlio ir Laimos dainavimo?

K U R S A I

prasidėjo
"nežinojimu"

•

MOKSLEIVIS:
"buvom įtraukti
į darbus"

STUDENTĖ:
"gailėjausi,
kad mano
moksleiviavimo laikais
tokių kursų
nebuvo . . ."

visos nuotraukos Kązio Razgaičio

Ne! Šitie įvykiai visuomet pasiliks mūsų mintyse, ir visada galėsime prisiminti, kad tęsėme ateitininkišką darbą. Bet čia mūsų darbas nesustoja. Tą dvasią mes parsivežėme su savim namo. Tad tegu jinai čia toliau gyvuoja!

Garbė Kristui!

Kęstutis Sušinskas

•

Studentės viešnagė MAS kursuose Dainavoje

Tą savaitę prieš Kalėdas lijo, buvo šilta, — tarsi pavasaris, o ne žiema. Bet Kalėdų dienai išaušus, pradėjo snigti be sustojimo.

Nusprendžiau antrąją Kalėdų dieną praleisti Dainavoje, pasigrožėti apsnigtais laukais ir, kas svarbiau, sutikti moksleivius ateitininkus, atvykstančius į MAS kursus.

Moksleiviai, suvažiavę iš rytinio pakraščio, Kanados ir vidurvakarių, subruzdėjo į salę iškilmingam atidarymui. Šešiasdešimt jų atsistojo, kai buvo įneštos kuopų vėliavos. Jau už stalo sėdėjo stovyklos valdžia: MAS Pirmininkas Rimas Laniauskas ir kursų mokytojai - prelegentai: kun. St. Yla ir Eligijus Sužiedėlis. Kursų vadovybė išvardinta, kursų tikslai apibrėžti: įsigilinti į ateitininkų istoriją, suprasti ideologiją ir mokytis, kaip efektingai veikti — tapti vadais.

Daugiau apie pačią programą kitur rasite. Mano tikslas yra įvertinti šiuos kursus. Įvertinimas bus dvejopas: pirma, bandysiu įvertinti, ar kursų tikslai buvo išpildyti (nors dalis to atsakymo paaiškės tik ateityje), antra — padarysiu palyginimą tarp dabartinių kursų ir tų, kuriuos man teko lankyti esant moksleive.

Po iškilmingo atidarymo, prelegentai išdalino moksleiviams eilę anketų. Šių anketų tikslas: sužinoti, ką reikėtų ypatingai pabrėž-

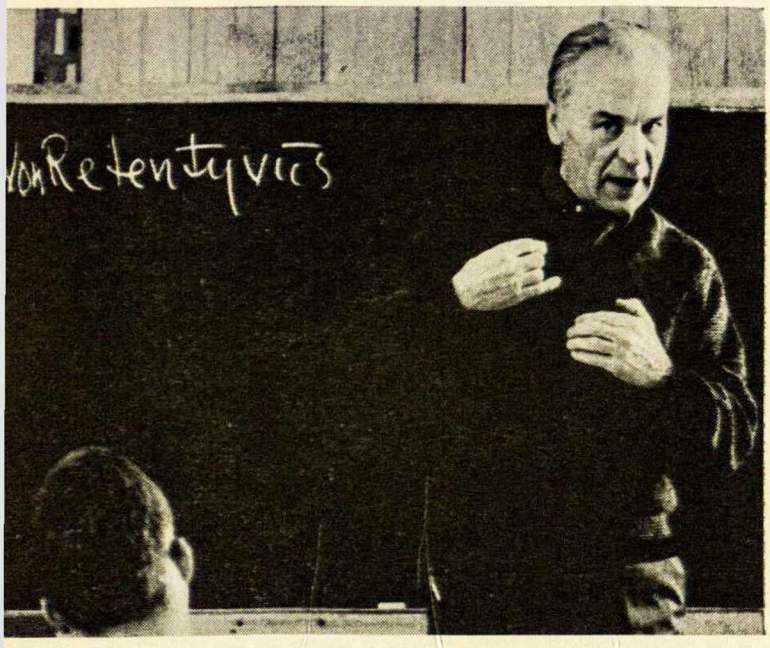

Ateitininkų Federacijos Dvasios Vadovas kun. Stasys Yla dėstė ateitininkų istoriją.

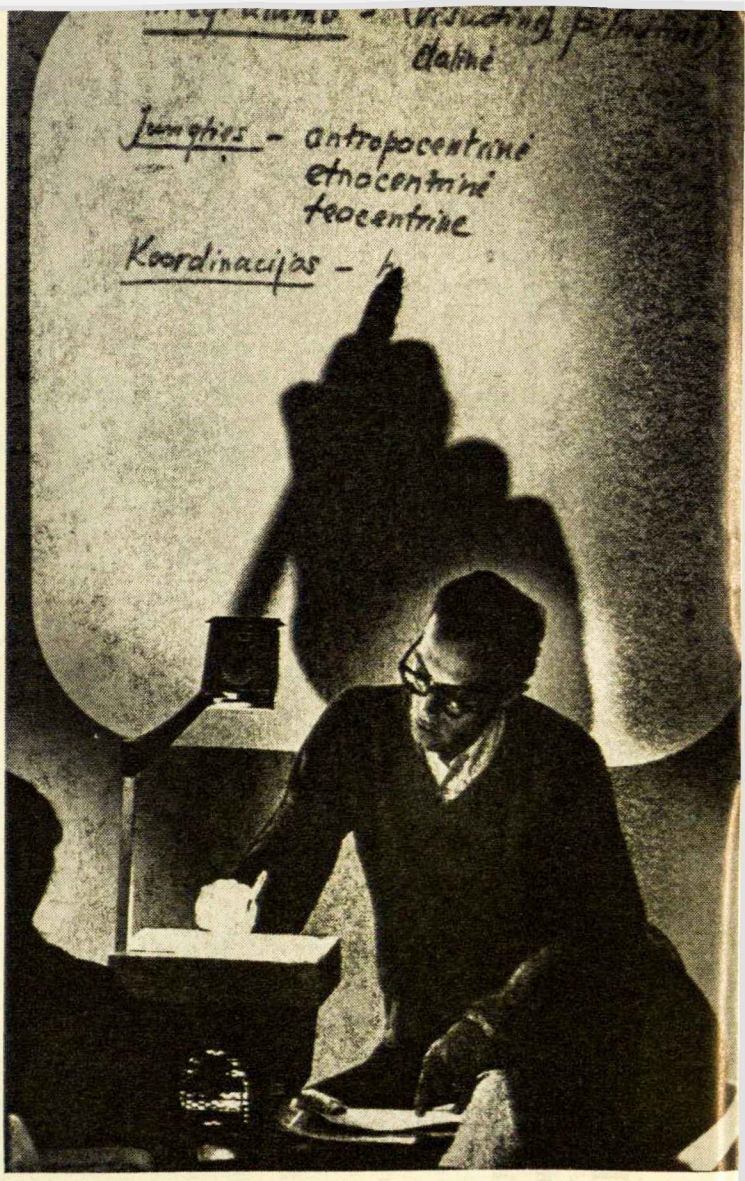

Eligijus Sužiedėlis vaizdžiai apibrėžė ideologijos ir pasaulėžiūros sąvokas.

ti per paskaitas. Klausimai buvo įvairūs ir sunkūs, vertė žmogų **pagalvoti.** Pavyzdžiui: kas yra pasaulėžiūra, kas yra laisvė? Kaip žmogus susiformuoja pasaulėžiūrą; ar aplinka ją formuoja? Ar yra principai, už kuriuos verta aukotis, kentėti? Tai viena anketa.

Kita — praktiškesniais klausimais, bet irgi sunkoka: išvardink AFV narius, pasakyk kokios krikščioniškos organizacijos veikia tavo gyvenamajame krašte — kokie jų tikslai? Kuo skiriasi ateitininkai nuo kitų lietuviškų organizacijų?

Buvo ir kitų anketų, kurios palietė beveik kiekvieną ateitininkiško gyvenimo aspektą.

Moksleiviai sėdėjo, krapštė galvas ir rašė bent dvi valandas. Ir tai — daug anketų grįžo arba su klaustuku, ar su žodžiu "nežinau" prie daugelio klausimų.

Su tuo "nežinojimu" prasidėjo kursai. Kun. Yla dėstė istoriją, o Eligijus Sužiedėlis aiškino ideologijos ir pasaulėžiūros sąvokas.

Trečią kursų dieną atvyko paskutinis prelegentas: Antanas Sabalis, ATEITIES redaktorius, kalbėti apie metodiką ir veiklą. Aiškino, kodėl reikia veikti, kodėl reikia mąstyti, mokytis, kovoti prieš madą. Parodė kaip efektingai veikti, panaudodamas pavyzdžius. Su juoku perdavė savo mintis — moksleiviai besijuokdami pradėjo galvoti: "Ei, juk aš esu tas, iš kurio juokėmės, aš tas neišminčius". Ne tik moksleiviai, bet ir kiti klausytojai krūptelėjo, pagalvoję apie savo veikimą ir galvojimą.

Po šių paskaitų moksleiviai gavo progą vėl užpildyti kaikurias anketas — jau mažiau "nežinančių"... Žinoma, dar daug yra ko išmokti — bet sėkla buvo pasėta.

Viskas nesibaigė anketomis. A. Sabalis davė ir pratimų: sustatykite kuopos studijinių susirinkimų planą: parašykite (nuo svarbiausio iki menkiausio) jūsų vertybių skalę — ką jūs laikote svarbiausiu dalyku pasaulyje?

Peržvelgus anketas ir pratimus, buvo galima matyti, kaip šie kursai pasiekė nustatytus tikslus — moksleiviai išvažiavo su gera pradžia tapti vadovais.

Darbo liko nemaža — jeigu kuopose šis mokymasis bus atydžiai tęsiamas, tai priaugs daug sąmoningų narių.

Atvažiavau į Dainavą tiktai vienai dienai, bet pasilikau visiems kursams, nes buvau suintryguota jų programos.

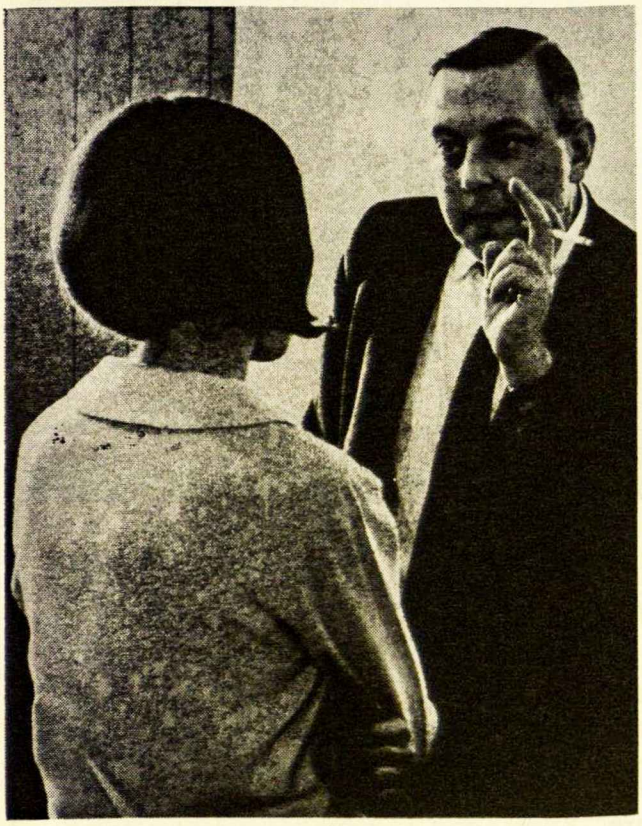

ATEITIES redaktorius Antanas Sabalis aiškino metodiką ir veiklos priemones. Apačioje: Vyrai semiasi žinių. Iš kairės: Rimas Čepulis, Kęstutis Simaitis ir Petras Sandanavičius.

Iš pirmo žvilgsnio nusigandau, ir po to — supykau: juk programa perkrauta darbais! Kada moksleiviai turės laisvalaikį? Kasdieną keturios ilgos pamokos, bei du laikotarpiai klausimams — pratimams, ir viena valanda pratybiniam darbui.

Po pirmos pilnos dienos pakeičiau nuomonę. Kažkaip atsirado gana laiko bristi per sniegą ir ant Spyglio ežero pačiūžinėti.

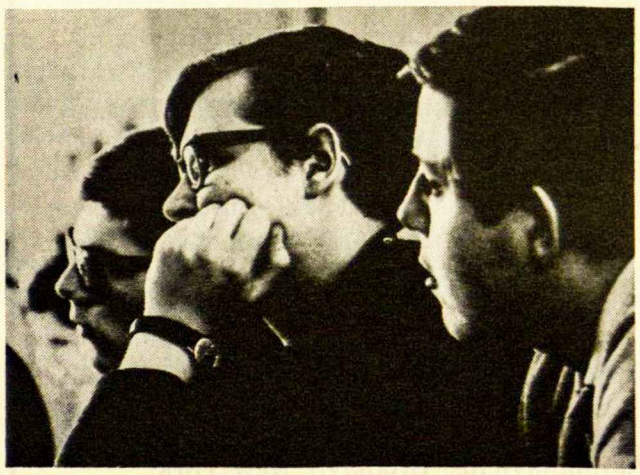

Merginos irgi atydžios. Iš kairės: Audronė Banionytė, Elenutė Razgaitytė ir Onytė Kliorytė.

Ir tada gailėjausi, kad daugiau studentų negalėjo dalyvauti kursuose, ir kad mano moksleiviavimo laikais tokių kursų nebuvo... Per tokį kūrybingą įtempimą moksleiviai turėjo pasitempti. Tas stengimasis vertė visus galvoti, planuoti ir neatsilikti nuo draugų.

Buvo iškeltas klausimas: ar turėti diskusinius būrelius? Prelegentai nusprendė palikti paskaitų formą, nes kursuose yra būtiniau žinias perduoti, o ne išmokyti moksleivius, kaip diskutuoti. Kuopose turi tai išmokti.

Tame ir randasi dabartinių studentų silpnumas: per mažas mūsų skaičius turi tas pagrindines žinias, kurias moksleiviai išmoksta savo kursų metu.

Savo laiku **mes perdaug diskutavome ir nieko nenusirašėme.** Per šiuos kursus moksleiviai vedė užrašų knygas, kurias parsivežė į savo vietoves. Ir todėl turės medžiagos diskutuoti su savo draugais.

Aplamai laikau šiuos kursus pasisekusiais, nes medžiagos daug buvo duota ir galvojimo liepsnelė įžiebta. Moksleiviai, su kuriais teko pakalbėti, su entuziazmu laukė sekančio kuopos susirinkimo, kad galėtų su kitais nariais pasidalinti mintimis ir įspūdžiais.

Jeigu moksleiviai, grįžę į namus, išdiskutuos įgytas žinias su savo draugais — tai ir bus didžiausias kursų laimėjimas.

Indrė Damušytė

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas Dainavoje 1967 m. gruodžio 30-31

SVEIKINA

1. pavergtą mūsų tėvų žemę Lietuvą, kurios mes dar niekad nesame matę, bet esame pasiryžę dėl jos laisvės kovoti.
2. sveikinam visus, kurie kovoja prieš komunizmą Vietname ir bet kur pasaulyje.
3. sveikinam Lietuvos valstybės atstovus Washingtone ir Ottawoje.
4. sveikinam Kardinolą Antonio Samoré.
5. sveikinam J. E. Vysk. Vincentą Brizgį.
6. sveikinam Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą.
7. sveikinam pasaulio Lietuvių Bendruomenę.
8. sveikinam Lietuvių Fondą.
9. sveikinam naująjį Ateitininkų Federacijos vadą dr. Justiną Pikūną.
10. sveikinam buvusius federacijos vadus dr. Damušį, prof. Sužiedėlį, dr. Girnių.
11. sveikinam Ateitininkų Sendraugių Sąjungą.
12. sveikinam Studentų Ateitininkų Sąjungą.
13. sveikinam visus kuopų globėjus ir visus kuopų dvasios vadus.
14. sveikinam naująjį lietuvių jėzuitų provinciolą, buvusį mūsų Sąjungos dvasios vadą, Tėv. Gediminą Kijauską.
15. sveikinam lietuvių jaunimo organizacijas: Lietuvos Vyčius, Skautus, Neolituanus ir Lietuvių Studentų Sąjungą.
16. sveikinam Dainavos stovyklos vadovybę, aukotojus ir rėmėjus.
17. sveikinam Ateities žurnalą, redakciją ir administraciją.
18. sveikinam visus patriotinius lietuviškus laikraščius ir žurnalus.
19. sveikinam visas lietuvių radijo valandėles.
20. sveikinam visas lituanistines mokyklas, kurios padeda ir moko mūsų narius lietuvių kalbos.

NUTARIMAI:

1. Suvažiavimas prašo MAS CV paruošti susirinkimams temų projektus.
2. Suvažiavimas siūlo visiems vyresniesiems moksleiviams daugiau bendradarbiauti ir dirbti su jaunesniaisiais moksleivias.
3. Suvažiavimas kviečia visus narius daugiau pagalvoti apie mūsų uždavinius ir misiją.
4. Suvažiavimas pageidautų dažnesnių ir geresnių susibūrimų.

Rezoliucijų komisija:

Elenutė Razgaitytė, Cleveland, Ohio
Algis Čepas, Toronto, Ontario
Jonas Nakas, Detroitas, Michigan
Petras Sandanavičius, Brooklyn, New York
Vytas Maciūnas, Philadelphia, Pennsylvania

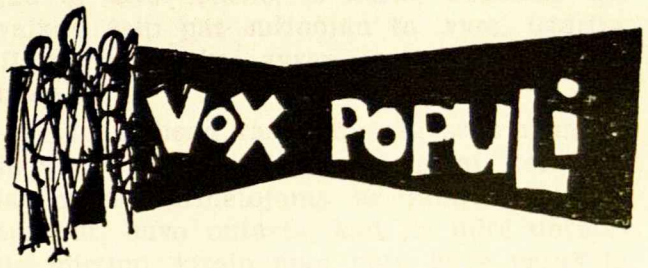

Reikėjo jam taip pasakyti...

Ateities 9 nr. 1967 m. skaitome ateitininkių pokalbį su lietuviu sovietinio paviljono pareigūnu Montrealyje. Iš to pokalbio matyti, kad buvo ne pokalbis, bet vienos komunistinės pusės monologas. Lietuvis sovietinis pareigūnas kalbėjo, melavo, o jos vos porą žodžių teištarė.

Ateitininkės net nežinojo, kodėl jų tėvai 1944 m. bėgo nuo artėjančios raudonosios armijos, nuo artėjančios komunistinės vergijos.

Reikėjo jam pasakyti, kad mūsų tėvai traukėsi tolyn nuo komunistinio siaubo, nesvarbu į kokį kraštą, kad galėtų kovoti už Lietuvos išlaisvinimą, kovoti prieš bedieviškąjį komunizmą.

Reikėjo jam pasakyti, kad šalia skurdo pavergtoje Lietuvoje viešpatauja religijos, spaudos, žodžio vergija. Laiškai į pavergtą Lietuvą ir iš ten yra cenzūruojami. Okupantai rusai turi užėmę aukštąsias vietas visose įstaigose.

Reikėjo jam paskyti, kad esi melagis. Jūs ateitininkės gerai žinote, kad jūsų tėvai yra patrijotai ir visomis priemonėmis kovoja už laisvą Lietuvą.

Reikėjo jam pasakyti, kad komunistinė valdžia pavergtoje Lietuvoje neatstatė bažnyčių, bet uždarė, o kitas pavertė sandėliais. Klaipėdoje kun. Pavilonis, padedamas Amerikos lietuvių, statė bažnyčią. Komunistų partija jam neleido baigti statybos. Tankų pagalba nuvertė bokštą, bažnyčią pavertė sandėliu, o kun. Pavilonį ir jo vikarą nubaudė ir ištrėmė į Sibirą. Kulto reikalus pavergtoje Lietuvoje tvarko ne vyskupas, bet civilis asmuo Rugienius.

Statistiniais daviniais 1940 m. Lietuvoje buvo 1099 katalikų bažnyčios, 1580 kunigų, 12 vyskupų. 1967 m. liko 570 katalikų bažnyčių, 850 kunigų, 3 vyskupai. Tik vienam vyskupui leidžiama eiti pareigas. (Darbininkas, 1967.VIII.8 d., nr. 52). Komunistų partija leidžia įšventinti tik 5 kunigus per metus.

Reikėjo jam pasakyti, kad komunistinė valdžia atėmė žemę ne tik iš dvarininkų ir turtingųjų, bet ir iš mažažemių ir visus suvarė į kolchozus.

Reikėjo jam pasakyti, kad būtų trūkumas okupuotoje Lietuvoje yra nepaprastai didelis. Šeima iš 3 ar 4 asmenų, gavusi vieno kambario ir mažos virtuvėlės butą, džiaugiasi ir laiko neapsakoma laime gauti butą!

Reikėjo jam pasakyti, kad nuvykusiems į pavergtą Lietuvą aplankyti savo giminių, neleidžiama į kaimus, į gimtines. Giminės turi važiuoti į Vilnių pamatyti atvykusio iš užsienio. Taip pat dideli trukdymai yra daromi atvykti iš Lietuvos.

Reikėjo jam pasakyti, kad šimtai tūkstančių nekaltų lietuvių buvo ištremti į Sibirą, vergų darbams. Dauguma išvežtųjų mirė nuo bado, šalčio, nuo nepakeliamų gyvenimo sąlygų. Tūkstančiai lietuvių buvo sušaudyti, nukankinti kalėjimuose.

Mieli ateitininkai-ės, iš to galima padaryti išvadą, kad komunistinė sistema yra bloga. Komunistų partija išugdo melagius, šmeižikus, žmogžudžius, žemos moralės žmones.

Todėl prieš komunizmą reikia kovoti visomis išgalėmis ir visomis priemonėmis.

A. Norkus

Kiti apie 8-tą numerį...

"...Vienas iš įdomesnių straipsnių yra "Palanga tuomet ir dabar: susipažinimas su miestu". Šis straipsnis yra reikšmingas įnašas į lietuvių istoriografiją ir pasižymi giliu analitiniu įžvelgimu į dabartinę miesto padėtį: "Lietuviai Palangoje jau panašiai traktuojami kaip Amerikos negrai: jiems tik švarą palaikyti ir 'ponams' patarnauti darbai belikę." Autorius ne tik gerai supranta negro būklę JAV, bet taip pat parodo gilų susipažinimą su dabartiniu Lietuvos gyvenimu." **A. Idzelis — DRAUGAS**, Nr. 288 gruodžio 9, 1967.

Ar tai būtų tiesa?

Boeing kompanijos inžinieriai, susirūpinę SST lėktuvo motorų keliamu triukšmu, pradėjo daryti ir kitų, triukšmą sukeliančių, instrumentų tyrinėjimus. Iš tų tyrimų pradinių duomenų atrodo, kad didžiausią triukšmą sukelia "rock and roll" keturių gitarų orkestras su amplifikatoriais. Šį reikalą tiria ir kai kurie audiologai, kurie net yra apskaičiavę, kad, esant šešias pėdas nuo tokio orkestro, ir klausant tokios muzikos keturias valandas per savaitę, — yra rimta galimybė, kad 40 procentų jaunimo bus netekę 85 proc. klausos, pasiekę 21 metus amžiaus. Inžinieriai sako, kad prie dabartinių Boeing 707 pakilimo takų technikams griežtai reikalaujama turėti ausines, kad nesužalotų savo girdėjimo; jie taip pat sako, kad "rock and roll" orkestras, paleistas pilnu garsu, yra ausims pavojingesnis, negu minėtoji oro linijų technikų aplinka.

UŽKALTAS LANGAS

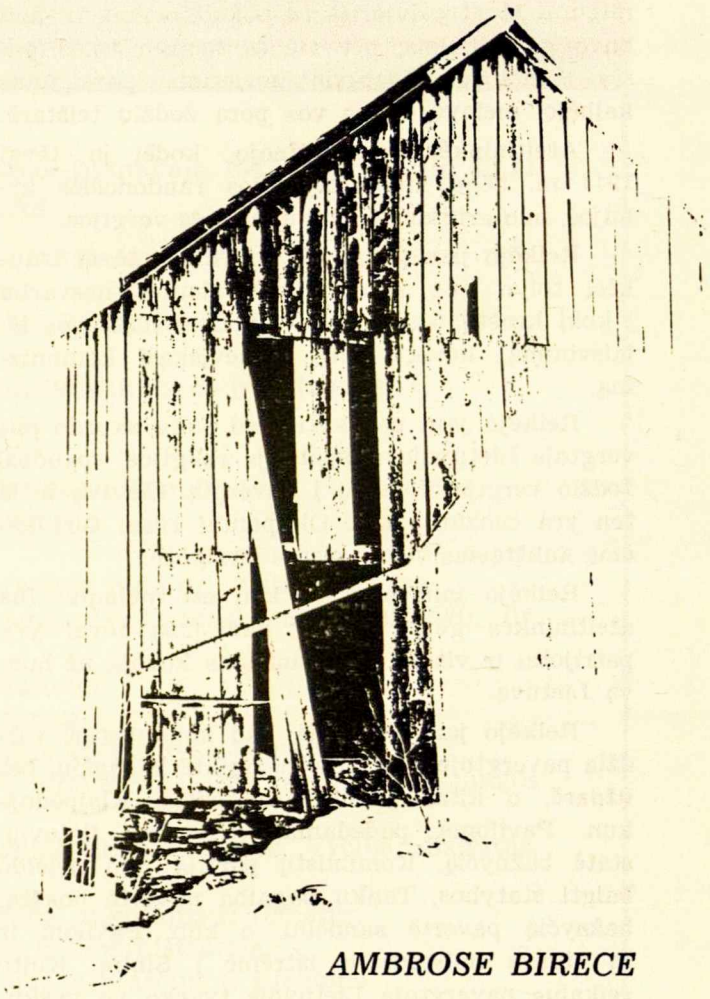

AMBROSE BIRECE

iš anglų kalbos išvertė
MIRGA PAKALNIŠKYTĖ

TŪKSTANTIS aštuoni šimtai trisdešimtais metais, už tik keleto mylių nuo dabartinio garsaus Cincinnati miesto buvo milžiniškas miškas. Toje apylinkėje toli nuo vienas kito gyveno keli plačius laukus ir erdvę mėgstantys žmonės: neramios sielos kurios, tik baigusios pasistatyti patenkinamus gyvenamus namus tyrlaukiuose, ir pasiekusios tą gerovės laipsnį, kurį dabar pavadintume vargingumu, varomos kažkokiu paslaptingu jų prigimties impulsu, tuoj apleido viską ir stūmėsi tolyn į vakarus sutikti naujų pavojų ir vargų, bemėgindamos atgauti tuos mažus patogumus, kurių buvo laisva valia atsisakiusios. Daugumas iš jų jau seniai buvo apleidę tą vietą ir įsikūrę toliau vakaruose, bet pasilikusiųjų tarpe buvo ir vienas iš pirmutinių ateivių. Jis gyveno vienas rąstų namelyje, iš visų pusių apsuptame milžiniškos girios, kurios niūrumo ir tylos jis atrodė dalis, nes niekas neatminė jo besišypsančio ar bekalbančio nereikalingą žodį. Jis gyveno paprastai, parduodamas ar iškeisdamas laukinių gyvulių kailius paupės miestelyje, bet nieko neaugino žemėje, kurią, jei reikalas būtų buvęs, jis būtų galėjęs pasisavinti nesutrukdytos nuosavybės teise. "Pažangos" buvo matyti — keliuose hektaruose aplink namą kadaise buvo nukirsti medžiai, kurių supuvusius kelmus dabar pusiau slėpė nauji augalai, atitaisą kirvio padarytą žalą. Regimai vyro užsidegimas žemdirbyste degė mirštančia ugnimi ir pagaliau užgeso atgailos pelenuose.

Mažas rąstų namelis, su savo lazdų kaminu, savo besiraitančių lentų stogu, apsvarstytu laibomis kartimis ir savo moliu plyšiuose, turėjo tik vienas duris ir priešais langą. Pastarasis tačiau buvo užkaltas — niekas negalėjo atsiminti laiko, kada jis nebuvo užkaltas. Ir niekas nežinojo, kodėl jis taip buvo uždarytas; aišku, ne dėl gyventojo šviesos ar oro nemėgimo, nes tomis retomis progomis, kai medžiotojas praeidavo pro tą vienišą vietelę, atsiskyrėlis dažniausiai ant laiptų atsisėdęs šildėsi saulėje, jei dangus buvo arpūpinęs tam reikalui saulės. Aš manau, kad labai mažai žmonių beliko gyvų, kurie kadaise būtų žinoję to lango paslaptį, bet aš esu vienas iš tų, kaip jūs pamatysite.

Sako, kad žmogaus pavardė buvo Murlokas. Atrodė septyniasdešimties metų, bet iš tikrųjų buvo tik penkiasdešimties. Ne metai jį buvo pasendinę. Jo plaukai ir ilga, tanki barzda buvo balti, jo pilkos, blankios akys įkritusios, jo veidas ypatingai nužymėtas raukšlėmis, kurios atrodė lyg priklausančios dviem persikertančiom sistemom. Jis buvo aukštas ir liesas, su kupra — naštų nešėjas. Aš niekada jo nemačiau: šias detales sužino-

jau iš savo senelio, iš kurio, būdamas dar vaikas, taip pat sužinojau to vyro istoriją, Jis pažino jį, kai gyveno arti jo tais senais laikais.

Vieną dieną rado Murloką savo namelyje mirusį. Tada nebuvo nei laikai, nei vieta lavonų apžiūrinėtojams ar laikraščiams, ir tur būt, buvo nutarta, kad jis mirė normalia mirtimi, kitaip man būtų buvę pasakyta ir aš būčiau atsiminęs. Aš tik žinau, kad su dalyko tinkamumo nujautimu kūnas buvo palaidotas arti namelio, šalia karsto jo žmonos, kuri taip seniai mirė, kad apylinkės tradicijose vos beliko jos buvimo žymė. Taip ir pasibaigia paskutinis šitos tikros apysakos perskyrimas — išskyrus, žinoma, tą atsitikimą, kad daugeliui metų po to aš drąsiai įsiveržiau į tą vietą ir priėjau pakankamai arti prie sugriuvusio rąstų namelio, kad numečiau akmenį į jį ir pabėgau, kad išvengčiau dvasios, kuri, kaip kiekvienas gerai pasiinformavęs tos apylinkės berniukas žinojo, toje vietoje vaidenosi. Bet yra ankstyvesnis perskyrimas — papasakotas mano senelio.

Kai Murlokas pasistatė savo namelį ir pradėjo tvirtai vartoti savo kirvį ūkiui iškirsti — šautuvas tuo tarpu jį išlaikė — jis buvo jaunas, stiprus ir pilnas vilties. Rytuose, iš kur jis buvo atėjęs, jis buvo vedęs, kaip buvo priimta, jauną moterį, visapusiškai vertą jo kilnaus atsidavimo, kuri mielai ir linksmai dalijosi jo dalios pavojais ir sunkumais. Nėra jos vardo jokiame žinomam pažymėjime; apie jos proto ir elgesio patrauklumą tradicija tyli ir abejingasis gali laisvai abejoti; bet Dieve apsaugok, kad aš kartu abejočiau! Jų meilei ir džiaugsmui yra daug įrodymų kiekvienoje našlio gyvenimo dienoje; nes kas, jei ne palaiminto atsiminimo magnetizmas galėjo tą klajūnę sielą prirakinti prie tokios dalios?

Vieną dieną Murlokas grįžo iš medžioklės tolimame miško pakraštyje ir rado savo žmoną karščio nusilpnintą, be sąmonės. Toje apylinkėje nebuvo jokio gydytojo, jokio kaimyno; ir jis negalėjo ieškoti pagalbos ir ją palikti vieną. Todėl jis pasiruošė ją slaugyti kol ji pasveiks, bet trečios dienos gale ji prarado sąmonę ir taip mirė, pasirodo, nebeatgavusi sąmonės.

Šiek tiek žinodami apie tokio žmogaus būdą, mes galime mėginti įbrėžti kelias detales į tą paveikslą, apybraižiškai nupieštą mano senelio. Kai jis įsitikino, kad ji mirus, Murlokas turėjo pakankamai proto atsiminti, kad mirusi turi būti pašarvota. Atlikdamas šią šventą pareigą, jis kartas nuo karto apsirikо, atliko tam tikrus dalykus klaidingai ir tai, ką jis teisingai padarė, kelis kartus pakartojo. Jis stebėjosi savo nepasisekimais atlikti kokį paprastą ir lengvą darbelį taip, kaip girtas žmogus stebisi gerai žinomų gamtos dėsnių sulaužymu. Jis taip pat stebėjosi, kad jis neverkė — stebėjosi ir truputį gėdinosi: juk yra blogai neapraudoti mirusio. — Rytoj, — jis balsiai pratarė, — aš turėsiu padaryti grabą ir iškasti duobę; ir tada aš pasigesiu jos, kai jau nebematysiu jos; bet dabar — ji mirusi, žinoma, bet viskas yra tvarkoj — viskas turi būti tvarkoj. Negali būti taip blogai, kaip atrodo.

Jis stovėjo prie kūno gęstančioje šviesoje, taisydamas jos plaukus ir baigdamas ruošti paprastą tualetą, darydamas viską mechaniškai, su begirdžiu atidumu. Ir vis sąmonėje pliūduriavo įsitikinimas, kad viskas tvarkoj — kad jis vėl ją atgaus ir viskas bus išaiškinta. Jis niekada nebuvo pergyvenęs sielvarto; pripratimas nebuvo sustiprinęs jo pajėgumo. Jo širdis negalėjo viską pakelti, o jo vaizduotė teisingai suprasti. Jis nežinojo, kaip žiauriai jis buvo priblokštas; tas supratimas išdygsta vėliau ir niekada neapleidžia žmogaus. Sielvartas yra menininkas, turįs tiek įvairių galybių, kiek instrumentų, kuriais jis groja raudas mirusiems, iš vienų iššaukdamas aštriausiai spiegiančias gaidas, iš kitų žemus, iškilmingus akordus, kurie pasikartodami pulsuoja, kaip lėtai mušamas bugnas tolumoje. Vienus žmones jis sujudina, kitus jis suglušina. Vienam jis ateina kaip strėlės smūgis, įdiegdamas visiems jausmams aštresnį gyvenimą; kitam kaip kirvio smūgis, kuris sutriuškindamas apmarina. Mes galime įsivaizduoti Murloką taip paveiktą, nes (ir čia mes stovime ant tvirtesnės žemės, negu spėliojimas), kai tik jis baigė savo religingą darbą, jis, atsisėsdamas šalia stalo ant kurio gulėjo kūnas, ir pastebėdamas, kaip baltai veidas atrodė betemstančioje glūdumoje, jis padėjo rankas ant stalo krašto ir jomis apdengė savo veidą, dar neapsiverkęs ir begalo pavargęs. Tuo momentu pro atidarą langą įėjo ilgas dejavimo garsas, kaip paklydusio vaiko verksmas iš tolimos tamsėjančio miško gilumos! Bet vyras nepajudėjo. Vėl. arčiau negu pirma, jo merdin tiems pojūčiams pasigirdo tas nežemiškas riks mas. Gal tai buvo laukinis žvėris, gal tai buvo sapnas. Nes Murlokas jau miegojo.

Po kelių valandų, kaip vėliau pasirodė, neištikimas sargas atsibudo ir, pakėlęs galvą nuo savo rankų, įtemptai klausėsi — jis nežinojo kodėl. Ten, juodoje tamsoje šalia mirusios, viską atsimindamas be sukrėtimo, jis įtempė savo akis pamatyti — jis nežinojo ką. Visi jo pojūčiai buvo budrūs, jis nealsa-

(nukelta į 19 puslapį)

Ar atsimeni tą mėlyną paukštelį?

JURGIS BRADŪNAS

— Ačiū, — tariau padavėjai ir tuoj pat pradėjau doroti savo kotletą. Po poros kąsnių atsilošiau ir pažvelgiau pro restorano stiklinę sieną. Tai buvo liepos mėnuo — pats vasaros įsisiūbavimas šiuos Colorado kalnuos. Už lango žydėjo daugybė man dar niekad nematytų gėlių, kurios glaudėsi prie samanotų akmenų, — prieglobsčiui nuo nakties šalnos. Pažvelgęs toliau, išvydau kvapą užimantį vaizdą: už tankaus pušų ir beržų miško, dunksojo didieji "Rocky Mountain" kalnai. Sunku net tikėti, kad štai regiu, ką prieš tai esu matęs tik atvirutėse. Masyvinėse kalnų viršūnėse, žiemos apšerkšnoję nagai dar laikėsi įsikibę į sniegu apklotas uolas.

— Turistai, o Dieve! — sudejavo padavėja, atkreipdama mano dėmesį. Taip netikėtai sutrukdyta tyla tiesiog privertė mane paklausti:

— Kas atsitiko?

— O, nieks, — atsakė padavėja, — atvažiavo vėl kitas autobusas turistų, ir vėl bus sūkurys darbo.

— Na, jau ne taip blogai, — sakau, — juk bus geras biznis.

— Ak, — sako padavėja, — biznis! Kad nors kiek tie turistai turėtų supratimo. Neva civilizacijos atstovai, atlanko laukinį kraštą! Kaip tik atbulai: jie patys tiesiog laukiniai. Ateina, stumdosi, rėkauja, pyksta, jei kur truputį užtrunki, — tiesiog kantrybės neturi; nervuoti, rūko, o paskui mėto nuorūkas ant grindų — skuba, skuba ir skuba. Tiesiog baisu, ji lėtai numoja ranka. Mane pagriebė smalsumas ir aš — šmukšt prie lango. Laukiu į kalną atriedančio turistų autobuso. Įdomu bus pamatyti, kokio tipo tie turistai iš tikrųjų yra.

Atsiveria autobuso durys, ir laukiu milžiniškos spūsties lauk. Laukiu, atrodo, jau penkias minutes, o durys praviros, šoferis šypsosi ir žiūri autobuso vidun. Pagaliau, pamažu, su šoferio pagalba išlipa senutė ir užveda su juo pokalbį. Na, sakau, dabar tai tikrai kaip raketos likusieji šaus lauk. Bet ne, — žiūriu — išlipa senukas, o paskui jį ir daugiau panašių, ir atrodo, lyg kokia senelių prieglauda būtų atvykusi šiuo autobusu. Po šimto pypkių, galvoju, — kaip jie gali čia aukštumose ir išsilaikyti? Ką jie čia kalnuose mano rasti? Man atrodė, kad jiems net nesveika, nes šitame aukštume deguonies yra tiek mažai, kad palipęs dešimt metrų į kalną, jauties lyg būtum bėgęs šimtą, pilnu greičiu. Taip man besvarstant, skepetuotų ir skrybėliuotų būrys su lazdelėm ir kriukiais pajudėjo restorano link. Atsisukęs pažvelgiau į padavėją, o ji man tik mirktelėjo akį ir užlindo už suvenyrų stalo. Vėl bandžiau susikoncentruoti valgymui.

Staiga restorano durys prasivėrė, ir pro jas įžengė visa procesija. Pamačiau dabar, kad dauguma buvo susiporavusi, o kur-ne-kur buvo trejetukai ir daugiau. Nors į kalnus jiems patiems nereikėjo kopti, visvien buvo išalkę, nes bematant visi staliukai buvo užimti, o padavėja su dviem pagelbininkėm vos spėjo aptarnauti.

Trisdešimt šviežiai kepančių kotletų kvapas priminė man, kad pas mane dar guli mano nebaigtasis. Norėdamas pamiršti jo šaltą skonį, pradėjau dairytis ir iš arčiau pažinti šituos retus turistus. Prie šalia stovinčio staliuko sėdėjo porelė maždaug septyniasdešimt metų amžiaus; skruostai įraudę, pečiai sulinkę, plaukai balti, kaip kalnų sniegu otos viršūnės, o įdubę akys vistiek žibėte žibėjo. Abu ramiai žiūrėjo pro stiklinę restorano sieną nejudėdami, lyg būtų amžinai sustingę, kaip tie kalnai, kuriais grožėjosi.

Pirma prabilo senutė:

— Viktorai, ar atsimenį tą mėlyną paukštelį?

Už lango, tarp beržo šakų, straksėjo vienų vienas mėlynas paukštukas. Senukas galva porą sykių sulingavo:

— Taip, taip, — jis atsiduso, — atsimenu; tai buvo tavo tėvo ūkyje, ar ne? Labai seniai, o atrodo, lyg vakar sėdėjom po gluosniu, kai tas paukštelis nutūpė. Tu juo taip susižavėjai, ir aš tavęs paklausiau... Tu negirdėjai ir atsakei "taip". Tik tada, kai paukštelis suplasnojo, tavo akys sumirgėjo, — bet nedrįsai į mane pažiūrėti...

— Laikas važiuoti! — sušuko šoferis, ir visi "turistai", kaip vaikučiai, po du išėjo iš restorano ir sulipo autobusan. Autobusas kilo link snieguotų kalnų viršūnių — lyg amžinybėn — palikdamas man tiktai mėlyno paukštelio atminimą.

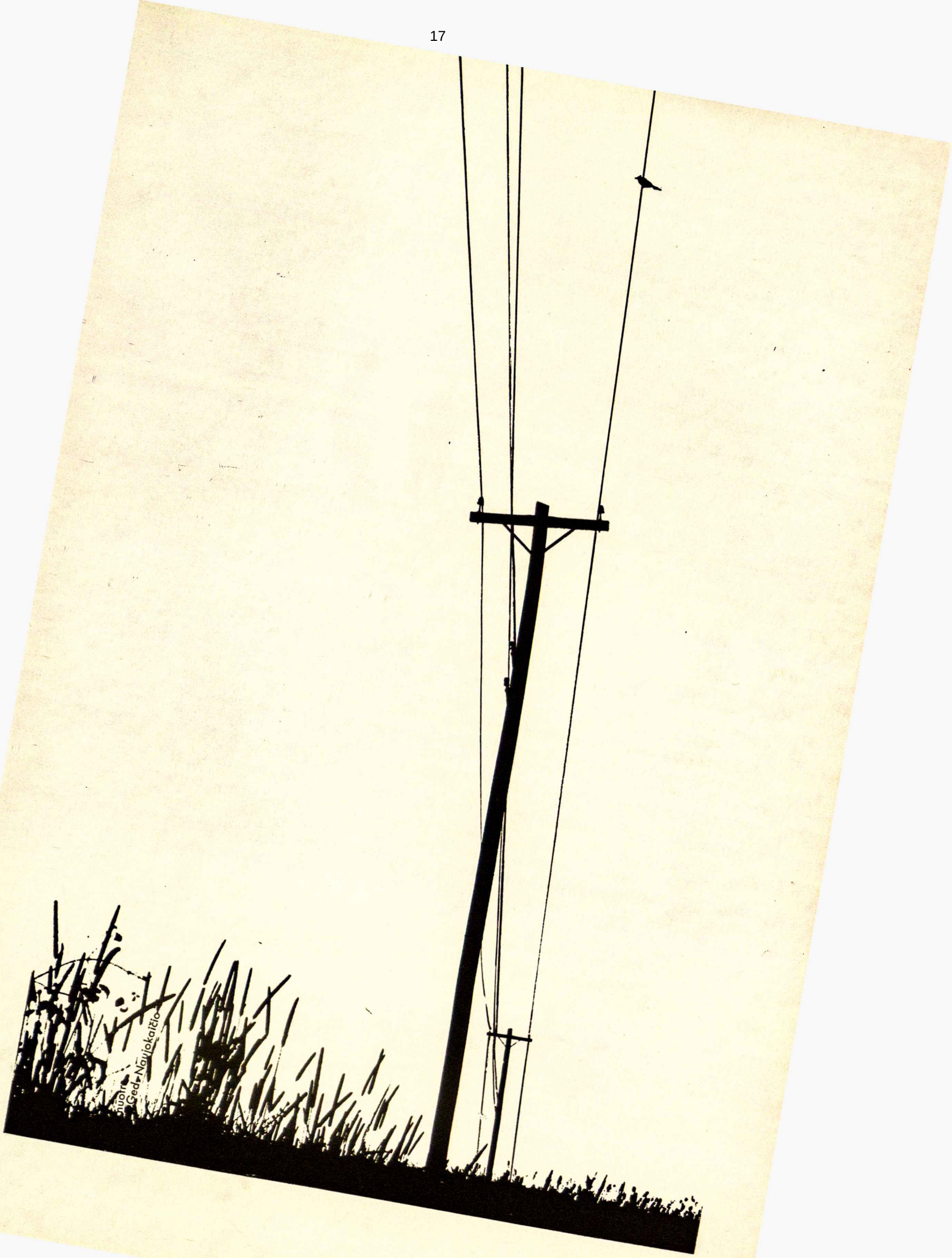

Balti patalai buvo užkloti ant miesto. Nelygūs, nevienodo storio, net sudriskę. Pro plyšius trobesiai ir šakoti medžiai į aukštį stiebėsi.

Žmonės knibždėjo, tuos patalus draskė. Greitai pasirodė rudas šaligatvis, kitur gatvės plotelis. Kaitrioji saulelė juos nuo stogų ritino. Tačiau per dideli buvo tie patalai, per stori, ir vargo žmogus juose nuskendęs, normaliai judėti nebegalėdamas.

Gamta buvo nugalėjusi mašinas. Ir lėktuvai, ir automobiliai sustoję buvo ir žmogaus pagalbos laukė. Bet tas žmogus irgi — tų patalų krašto nerado, tad nežinojo kaip juos šalin ritinti pradėti.

Sniego pasaulyje

Toks vaizdas buvo 1967 metų sausio mėnesio dvidešimt aštuntą dieną Čikagoje. Miestas buvo apklotas dvidešimt keturiais coliais sniego. Viskas buvo sulyginta, gatvės ir kiemai, visos nuosavybių ribos buvo po sniegu dingusios.

Man šitaip patiko. Gyvenimo sparta ir ritmiškumas buvo pasikeitę į lėtą plaukimą. Nebebuvo kur skubėti, viską buvo galima palengva dirbti, nes atlikti ką nors, darbą punktualiai atiduoti nebuvo reikalo. Kam čia skubėti? Ramybės dvasia buvo apgaubusi žmones, ant namų nusileidusi, ant visos kaimynystės.

Nebebuvo to didelio skubėjimo, blaškymosi, tat žmonės galvojo susirinkti į grupeles, įvairiais klausimais pasikalbėti, kits kitam sniegą pakasti padėti, artimiau susibičiulauti.

Bet juk visą laiką negalėjo šitaip tęstis. Ir tikrai — košė vėl užvirė, per puodo viršų bėgti ėmė, ir žmogus vėl nuo savo kaimyno nutolo, ir mašinos vėl pradėjo burgzti, ir vėl reikėjo priprasti prie gyvenimo nuolatinio triukšmo.

O taip norėčiau dar kartą pagyventi tame ramiame sniego pasaulyje, tų baltųjų patalų nuotaikoje.

nuotr. Vytauto Maželio

Aleksandras PAKALNIŠKIS Jr.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

studentų ateitininkų sąjunga

UŽSIENIO SKYRIUS

Užsienio Skyriaus vedėjos ALDONOS MASILIONYTĖS pranešimas:

Studentų Ateitininkų Sąjunga tremtyje aktyviausiai veikia Šiaurės Amerikoje. Vietovių trikampis tarp Čikagos, Montrealio ir New Yorko reprezentuoja gausiausią ir triukšmingiausią SAS veiklą. Vokietijoje yra apie dvidešimt SAS narių; Romoje vienuolika seminarijos studentu yra sudarę draugovę; Brazilijoje lietuvių jaunimas ruošia Studijų Savaitę. Distancijos ilgos, bet laivu perplaukti Atlantą trunka tik keturias dienas; lėktuvu nuskristi į Pietų Ameriką — tik aštuonias valandas; telefonu paskambinti — tik porą minučių. Dabartinė dvasia diktuoja, kad pasaulio padaliniai jungtųsi: tam įkurta Jungtinės Tautos, tam veikia Europos "Common Market", tam įsikūrė Organization of American States. Religinės institucijos siekia ekumenizmo. Net Afrikos jaunos, tarpusavyje kariaujančios šalys kuria savo "Common Market".

SAS veikla, šiame amžiuje, taip pat turi tarptautinę reikšmę. SAS Užsienio Skyrius bando palaikyti ryšį su SAS pasaulio nariais; oficialūs laiškai yra parašomi ir atsakomi. Būtų dar geriau, jei neoficialios korespondencijos išsivystytų tarp sąjungos narių.

Studentų Ateitininkų Sąjungos veikla tremtyje turi dvi prasmes: vieną — organizuoti, antrą — išlaikyti lietuvių kultūrą ir kalbą. Tai atsiekti reikia pastangų ir lietuvių ir kitataučių tarpe. SAS turi progos pabendrauti su kitataučiais: latvių jaunimo organizacijos labai noriai palaiko ryšius su SAS; SAS taip pat priklauso BATUN (Baltic Appeal to the United Nations), kurioje dalyvauja visos Pabaltijo tautos.

SAS dabartinę tarptautinę veiklą galima apibūdinti jos dalyvavime Pax Romana organizacijoje. 1927 metais, po pirmo pasaulinio karo, studentai iš dvidešimt kraštų susirinko Šveicarijoje padiskutuoti pasaulio stovį, kad būtų galima sukurti pasaulyje taikos dvasią. Iš šitų posėdžių gimė Pax Romana sąjūdis, tarptautinė organizacija, apimanti pasaulio katalikų studentų organizacijas. Šiuo metu Pax romanai priklauso 85 studentų ir "sendraugių" organizacijos iš 100 kraštų. SAS priklauso Pax Romanos Šiaurės Amerikos Sekretoriatui (taip pat yra sekretoriatai Maniloje, Nairobi ir Madelline; centrinis yra Fribourge, Šveicarijoje). Mes esame lygiateisis narys su kitom Šiaurės Amerikos Sekretoriatui priklausančiom organizacijom: Agrupacion Catolica Universitaria (ACU); Canadian Newman Federation (CNF); National Federation of Catholic College Students (NFCCS); National Newman Student Federation (NNSF); Phi Kappa Theta (PKT). Naujai priimta University Christian Movement (UCM) yra šiuo metu garbės narys.

Pax Romanos sąjūdyje SAS turi progą pasidalinti mintimis ir pabendrauti su kitataučiais studentais. SAS ne vien praneša apie savo veiklą, rezultatus ir planus (apšviečiant kitataučius apie Lietuvos okupaciją ir SAS idealus), bet ir prisideda prie pasaulio katalikų studentų galvojimo ir veiklos. Nors Pax Romanai priklausančios organizacijos buvo įkurtos įvairiais būdais ir dėl įvairių priežasčių, — jos visos yra krikščioniškos, ir visos veikia ieškodamos pasaulyje tiesos. Mūsų galvojimo pagrindai yra tie patys, nors esame išsisklaidę po visas pasaulio šalis.

Specifiniai kalbant, SAS-gai yra įvairios progos Pax Romanos veikloje dalyvauti: šiuo metu Vėjūnė Svotelytė, praeitų metų SAS Užsienio Skyriaus Vedėja, baigia paruošti **The Silent Church**, — leidinį apie religinę priespaudą už geležinės uždangos; kasmet SAS sudaro vasaros kalendorių studentams apie organizuotus užsiėmimus Europoje; šitas kalendorius yra išsiuntinėjamas visoms Pax Romana priklausančioms organizacijoms; kiekviena iš Šiaurės Amerikos Sekretoriatui priklausančių organizacijų spausdina savo laikraštėlį (mūsų **Gaudeamus** ir kubiečių (ACU) žurnalas, spausdinami ne anglų kalboj, yra vienintėliai, kurie neplatina kitų organizacijų pasisakymus, aprašymus ir informacijas žodis į žodį); **Pax Romana Journal**, tarptautinis Pax Romana leidinys, aprašo pasaulinę Pax Romana veiklą. Žurnalą galima atrasti kiekvienoje skaitykloje.

Gruodžio 9 d. New Yorke įvyko metinis Šiaurės Amerikos Sekretorijato Pax Romana

suvažiavimas. Per posėdžius visos organizacijos trumpai apibūdino savo veiklą, atsiektus rezultatus, planus ateičiai, ir iškilusias problemas. Po kiekvieno prisistatymo sekė klausimai ir diskusijos. Lietuvių tremtinių veiklos problemas ir planus ypatingai įvertino kubiečiai (ACU), kurie pasisakė (oficialiai ir neoficialiai) suprantą mūsų situaciją ir stipriai pasiryžę mums padėti, kaip gali. (Prieš porą metų buvo įsteigta egzilų tautų komisija, kurioje dalyvavo studentų organizacijos, veikiančios tremtyje; šiuo metu komisija neveikia). Nors kitų dalyvaujančių organizacijų interesai daugiau liečia religinius ir sociologinius pakeitimus bei progresą Šiaurės Amerikoje, — visos organizacijos įdomaujasi SAS veikla ir nariai mums padeda, ypatingai mūsų veiklos aprašymais savo leidiniuose.

Suvažiavimo paskaitininkas buvo Dr. Joaquin Ruiz-Gimenez, sendraugių Pax Romanos padalinio vadas, šiuo metu profesoriaująs Madrido Universitete. Jis diskutavo sendraugių ir studentų santykius, pageidaudamas, kad vienas kitą pilniau bandytų suprasti. Rugpiūčio mėnesį bus tarptautinis sendraugių Pax Romanos padalinio suvažiavimas Philadelphijoje; SAS, žinoma, yra kviečiama dalyvauti.

Pax Romana veikloje, SAS pilnai dalyvauja pasaulio studentų — ir reprezentatyviai — pasaulio sendraugių veikloje. Taip pat SAS turi progą kitataučių tarpe paaiškinti, kodėl Sąjunga veikia tremtyje.

1967 metais ATEITYJE bendradarbiavo šie iliustratoriai:

Rasa Arbaitė: 148, 149, 152, 153, 154, 251, 317; **Vytautas Augustinas**: 240, 319; **Petras Ąžuolas**: 22, 30, 61, 90; **M. Borusienė**: 256; **S. Dabkus**: 94; **Z. Degutis**: 125; **Salvinija Gedvilaitė**: 43, 44, 46, 48, 172, 173, 174, 315; **Rimas Giedraitis**: 112; **Algirdas Grigaitis**: Nr. 10 virš.; **Teresė Idzelytė**: 142, 143, 145, 147, 161, 168, 169, 217, 274, 300, 311; **Uosis Juodvalkis**: 137, 139, 186, Nr. 7 vir., 304-305, 306, 309; **Algimantas Kezys SJ**: Nr. 4 virš.; **Gediminas Kijauskas SJ**: 244; **R. Kisielius**: 62; **Linas Kojelis**: 180, 219; **Rimas Laniauskas**: 211; **Arūnas Liulevičius**: 213; **Vytautas Maželis**: Nr. 2 virš., Nr. 5 virš., 190, 246, 253, Nr. 9 virš; **Gediminas Naujokaitis**: Nr. 1 virš., 8, 10, 11, 12, 14, 16, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 53, 73, 78, 80, 81, 82, 94, 101, 103, 126, 127, 131, 134, 135, 136, 137, 138, 139, Nr. 6 virš., 176, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 209, 211, Nr. 8 virš., 243, 248, 251, 264, 267, 268, 269, 270, 282, 284, 287, 290, 296, 298, 299, 302; **Kazys Norvilas**: 158; **Gerimantas Penikas**: Nr. 3 virš.; **Kazys Razgaitis**: 13; **p. Žemaitienė**: 93; **M. Šilkaitis**: 59; **Raimundas Šilkaitis**: 9, 14, 124; **A. Zailskas**: 123.

UŽKALTAS LANGAS — pradžia 12 pusl.

vo, jo kraujas sustojo, lyg padėdamas tylai. Kas prižadino jį, ir kur tasai buvo?

Staiga stalas po jo rankų sudrebėjo ir tuo pačiu momentu jis išgirdo, ar jam pasirodė, kad jis išgirdo, lengvą, tylų žingsnį — kitą — lyg basų kojų. Jis taip persigando, kad nebegalėjo sušukti ar pajudėti. Jis buvo verčiamas laukti — laukti tamsoje, pergyvendamas amžius tokios baimės, kurią galima pažinti ir vistiek išlikti gyvas papasakoti. Jis veltui mėgino ištarti mirusios vardą, veltui mėgino ištiesti savo ranką per stalą, sužinoti, ar ji ten. Jo gerklė buvo bejėgė, jo rankos buvo lyg švininės. Tada įvyko baisiausias dalykas. Kažkoks sunkus kūnas atsitrenkė į stalą su smūgiu, kuris pastūmė stalą į jo krūtinę taip staigiai, jog beveik parvertė jį, ir tą pačią akimirką jis išgirdo ir pajuto, jog kažkas taip smarkiai nušoko ant žemės, kad visas namas nuo to smūgio sudrebėjo. Sekė kažkokios peštynės ir sumišimas garsų, kuriuos neįmanoma apibūdinti. Murlokas buvo atsistojęs. Dėl nepaprastos baimės jis nebegalėjo savęs suvaldyti. Jis sviedė rankas ant stalo. Nieko ten nebuvo!

Yra taškas, kai baimė pavirsta į beprotybę, ir beprotybė skatina veikti. Be jokio aiškaus tikslo, be jokio motyvo, tik bepročio impulsu Murlokas šoko prie sienos, truputį pasigraibęs stvėrė savo šautuvą ir netaikydamas šovė. Žybtelėjimu, kuris apšvietė kambarį ryškia šviesa, jis pamatė milžinišką panterą, bevelkančią mirusią moterį lango link, savo dantis įsmeigusią į jos gerklę! Po to buvo tamsa, juodesnė negu pirma, ir tyla, ir kai jis atgavo sąmonę, saulė jau buvo patekėjusi ir miškas skambėjo paukščių dainomis.

Kūnas gulėjo arti lango, kur žvėris buvo palikęs jį, kai buvo šūvio ir žybtelėjimo nugąsdintas. Drabužiai buvo suardyti, ilgi plaukai suvelti, sąnariai gulėjo be tvarkos. Iš gerklės, baisiai sudraskytos, buvo pasruvęs klanas kraujo, dar nevisai sukrekėjusio. Kaspinas, kuriuo jis buvo surišęs riešus, buvo suplėšytas, rankos buvo stipriai sugniaužtos. Tarp dantų buvo dalis gyvulio ausies.

NAUJASIS GYVENIMAS

•

Laima Švėgždaitė

Dantė Alighieri, kaip tur būt visiems žinoma, buvo žymiausias italų poetas, gimęs Florencijoje 13-tame šimtmetyje. Naujasis Gyvenimas, parašytas 1292 metais, yra pats ankstyviausias Dantės kūrinys, ir čia galima pastebėti nepaprastai daug įtakos jaunystės lyrikos, nes autorius jautriai rašo apie savo minčių gyvenimą, atvaizduodamas jo sukeltus žmogaus pergyvenimus, mintis ir jausmus.

Šis rašinys turi pagrindo Dantės paties gyvenime; būdamas devynerių metų, jis sutiko Beatričę, ją pamilo ir vėliau, jai atminti, parašė Naująjį Gyvenimą. Taigi, galima sakyti, kad tai yra Dantės jaunystės meilės istorija; labai meniškai aprašyta, nes, panaudodamas poetines eiles, vizijas ir net mistiką, Dantė meilę transfiguruoja iš žemiškosios į dangiškąją ir ją įvertina kilniausiais žodžiais.

Kadangi Dantė aprašo savąją meilę su tokiu realizmu ir atvirumu, jo visos emocijos, visi jausmai pasidaro labai vieši ir aiškūs, taip kad beskaitant yra sunku sugrįžti prie tos minties, kad čia parašytas meno kūrinys, o ne paties autoriaus autobiografija. Naujojo Gyvenimo žodžiai girdisi ausyse, tartum jie būtų tik ką nuskambėję; atrodo, kad Dantė pats kalba apie savo giliausius ir intymiausius širdies jausmus su nuoširdumu, natūralumu ir pasitikėjimu, kad skaitytojas jį pilnai supras. Šis elementas (tai yra autoriaus tartum kuklumas) paveikia skaitytoją daugiausia, nes jis pasijaučia esąs atradęs kažką nepaprasto, kažką labai įdomaus, kilnaus, ir su ta sukelta reakcija išsilygina bet koks trūkumas ar neskalndumas.

Naujasis Gyvenimas yra sudarytas iš trijų elementų — eilių, pasakojimų, eilių aiškinančių, ir visas veiksmas primena architektūrinę struktūrą, nes jis sukasi apie tris kanconus, nuo kurių centro, sonetai yra planingai išbalansuoti ir suteikia rašiniui simetriją.

Pasekdamas šį trečiojo numerio skirstymą, net gyvenimas ir jo prasmė, pagal Dantę, aukščiausios laimės siekimas yra sugrupuotas trimis etapais: pirmiausia, Dantė Beatričės pa-

EX LIBRIS

ATEITIS

sveikinimu yra sužavėtas fiziniu grožiu; tuojau po to, jam yra svarbiausia dvasinis grožis ir jo laimę sudaro apie ją pasakyti žodžiai ir — galutinai jis prieina amžinosios bei dieviškosios meilės regėjimą.

Jei veikalą galima paskirstyti į etapus, tai pirmiausia jungtume Dantės susitikimą su Beatriče: kai ją pirmą kartą pamato, kai po devynerių metų jinai jį pasveikina ir kai ji, po kurio laiko, atsisako jį pasveikinti; kai kyla įtarimai dėl kitos damos. Šios dalies sonetuose, kurie sudaro meilės etapą, randasi stipri nusiminimo ir mirties tema; Dantė pajunta psichologinės meilės efektą, tikrosios laimės neranda, nes pasisveikinimas su Betriče yra ne pastovus, ir savo pirmoje vizijoje pamato, kad meilė yra apglėbusi jo damą, o ji ragauja jo degančios širdies.

Antroje dalyje Dantė pakeičia savo giesmės toną: neradęs laimės, pradeda kelti Beatričės dvasinį grožį ir čia įvyksta didžiausias nuotykis Dantės sielos biografijoje: tęsdamas melancholijos temą, Dantė aprašo mirtį — pirmiausia miršta Beatričės tėvas, kurį ji taip mylėjo. Dantė vizijoje pamato Beatričės mirtį — ji tikrai miršta, ir poeto asmeninis tikėjimas ją kelia į dangų prie Mergelės Marijos kojų. Beatričės mirtis nepaprastai sukrėtė Dantę ir jis, ieškodamas nusiraminimo, sukasi kitur. Taip prasideda trečiasis etapas.

Dantė ieško dangiškojo vadovo numalšinti savo skausmui ir atranda gailestingąją ponią, kurią Dantė pavadino Filosofija, nes po Beatričės mirties ėmęs filosofinių ir teologinių studijų pas domininkonus ir pranciškonus, kurios vėliau jį atvedė į Aukščiausiojo Gėrio pažinimą.

Po visų išsiblaškymų Dantė atsisako žemiškos užuojautos ir grįžta prie vienintelio savo išsivadavimo — prie Beatričės atminties, nes jame Beatričė aiškiai rodo kelią į tikrąją palaimą — t. y. kelią į Dievą.

Tuo būdu paaiškėja, kad laimė, laipsniškai į ją kopiant, tėra randama anapus materialinio pasaulio, ir kad prasmės ieškojimas veda į tikslą per kovas, nusivylimus ir pergales. Paskutiniajame Naujojo Gyvenimo sonete Dantė sakosi dar negalįs suprasti didžiausios dangaus palaimos, bet kai jam primenama Beatričė — tarpininkė į tą palaimą — jam darosi lengviau suprasti "tai, kas neišsakoma".

Dantės kaip poeto garsas greit plačiai pasklido po jo mirties, bet renesanso metu jis buvo primirštas. Jį vėl atgaivino romantinis sąjūdis, ir Dantė šiandien yra visuotinai pripažintas vienu iš didžiausių pasaulio poetų.

*

Dante Alighieri: NAUJASIS GYVENIMAS (LA VITA NUOVA). Vertė A. Tyruolis. Tėvų Saleziečių leidinys. Spaudė saleziečių spaustuvė, Castelnuovo Don Bosco, Asti, Italia. Kietais viršeliais, kaina $2.00.

IŠ PLATAUS PASAULIO

M.A.S. STUDIJŲ DIENOS WORCESTERYJE

Lapkričio 18 d., 1967 Worcesterio Stasio Šalkauskio moksleivių ateitininkų kuopos ruošiama metinė Studijų Diena, po daug pasiruošimo, priartėjo. Per registraciją paaiškėjo, kad buvo atvykę apie septynios dešimtys moksleivių iš devynių vietovių: Brocktono, Bostono, New Haveno, Waterbury, Putnamo, New Yorko, New Jersey, Kennebunkporto ir Worcesterio.

Studijų diena prasidėjo su vėliavų įnešimu — Worcesterio, Putnamo ir Waterbury; kun. St. Ylos malda ir ateitininkų himnu. Tada Zuzana Pauliukonytė, kuopos pirmininkė, maloniai pasveikino susirinkusius ir pristatė dienos sekretores: Dalią Jasaitytę iš Bostono ir Gitą Merkevičiūtę iš New Haveno. Po to iškvietė paskaitininką, Eligijų Sužiedėlį.

E. Sužiedėlio paskaita buvo apie aplinką. Jis išaiškino aplinką, esančių drabužių išvaizdą, papročiais ir kitais dalykais, liečiančiais žmogų. Aplinką norint pakeisti, reikia gerai ją pažinti. Aplinka mus veikia nejučiomis ir nevisada regimais būdais: draugais, tėvais, knygomis, televizija ir t.t. Mes turėtume objektyviai aplinką apžvelgti ir pamatyti, kaip mes esame jos veikiami. Mums tai yra sunku padaryti, nes mes bijome to, ką mes matome. Žmogus nori, kad aplinka prie jo derintųsi, bet taip dažnai nėra. Tada žmogus gyvena sapnų pasaulyje, kur yra jam patraukli aplinka.

Iš šios paskaitos kilo mintys diskusijoms. Žinom, kad svarbu aplinką objektyviai vertinti, bet kaip galima tai padaryti? Dar svarbiau yra save objektyviai vertinti, — lyg per kito akis. Reikia taupyti energiją, išnaudoti tik reikalingiems dalykams. Kaip žinome, kurie dalykai yra svarbūs, o kurie ne? Herojus yra ne žmogus, kuris narsų žygį padaro, bet kuris gerai vykdo kasdieninius darbus, nelaukdamas atpildo.

Visi susiskirstę į būrelius rimtai sprendė šias problemas, p. E. Sužiedėlio iškeltas. Padiskutavę, būrelių vadovai pranešė, kokius atsakymus jie buvo klausimams davę.

Po trumpos pertraukėlės, E. Sužiedėlis davė savo komentarus apie būrelio patiektus atsakymus ir pravedė simpozijumą. Simpozijumas susidėjo iš trijų referatų: Aida Palytė iš New Yorko kalbėjo apie draugus ir populiarumą, pastebėdama, kad gera draugystė atskleidžia gerą kiekviename žmoguje. "Datinimo" klausimą sprendė Petras Striupaitis iš Kennebunkporto, diskutuodamas draugystę su kitos lyties žmogumi. Putnamo Rūta Augiūtė išaiškino, kaip ateitininkų principai vykdomi kasdien mokykloje. Po to sekė klausimai, į kuriuos buvo gerai atsakyta.

Studijų Dienos rimtai daliai besibaigiant, septynios kuopos pranešė apie savo veiklą savose vietovėse. Išgirdom apie Worcesterio, Putnamo, Bostono, New Haveno, New Yorko, Waterbury ir Kennebunkporto darbus.

Tada rimtai susikaupėm šventraščio valandėlei, kurią pravedė Putnamo mergaičių būrelis.

Visam pasibaigus, alkani moksleiviai bėgo prie vakarienės, skaniai šeimininkų paruoštos.

Po vakarienės sekė valanda laisvalaikio pasiruošti šokiams, kurie prasidėjo aštuntą valandą. Devintą valandą įvyko trumpa meninė programa, kurią išpildė mergaitės iš Waterbury, mergaitės iš Putnamo ir viena narė iš Worcesterio. Keturias valandas prisišokę ir pavargę, džiaugdamiesi puikiai praleidę dieną, išsiskirstė gulti.

YRA GĖLĖ, KURIĄ SUNKU SURAST

Pavasarį pražysta gėlė, kurios vardo nežinau ir kurios dar nemačiau... bet žinau, kad yra. Ir aš neviena. Daug kas žino, kad yra tokia gėlė. Bet irgi nematė.

Yra ir tokių, kuriems teko tą gėlę atrasti..., bet čia buvo laimės dalykas. Netikėtai, eidami per mišką ją surasdavo... ir niekam nesakė. Gėlė, po kiek laiko, tapo užmiršta.

Ši gėlė žydi po sniegu ir todėl mes nematome.

Ne, čia ne legenda. Čia kalbame apie jaunus lietuvius poetus, kurie gerai rašo ir prie židinio savo namuose kartais perskaito savo poeziją susirinkusiai giminei arba draugams. Bet niekad nenusiunčia savo kūrinių į lietuviškus žurnalus. Lieka užmiršti, kaip ta pavasario gėlė, pasislėpusi po sniegu.

Tai pastebėjus, norima išleisti jaunų poetų poezijos rinkinį ir norima sutraukti ne tik tuos, kurie jau pasirodė spaudoje su savo kūryba, bet ir tuos, kurie tik namuose skaito savo eilėraščius.

Kreipiamės į tėvus, mokytojus ir draugus, kad nurodytų tas mūsų užmirštas gėles ir jų pavardes, adresus ir poeziją (jei galima) atsiųstų šiuo adresu: GĖLĖS PO SNIEGU c/o I. Damušytė, 8050 Hartwell, Detroit, Michigan 48228.

Kadangi norisi išleisti šį rinkinį Laisvės Kovos Metais, kurie jau prasidėjo, prašome visų, kad kuo greičiau atsiųstumėte prašomą informaciją.

id

Sekmadienį, lapkričio 19 d., moksleiviai, Worcesterio, Putnamo ir Waterbury vėliavų lydimi, ėjo iškilmingai šv. Mišių šv. Kazimiero bažnyčioje.

Po mišių sekė kavutė, ir linksmi moksleiviai, tardamiesi vėl greit susitikti, išsiskirstė namo.

Morta Kurliandskaitė

NEW YORKIEČIAI WORCESTERIO ŠVENTĖJE

Lapkričio 18 d., 1967 m. New Yorko vyresnieji moksleiviai ateitininkai važiavo į Worcesterio MAS Stasio Šalkauskio kuopos studijų dieną.

Užsiregistravome Maironio parko salėje. Įdomią paskaitą skaitė El. Sužiedėlis: "Kaip aplinka mus veikia, ir kaip mes veikiame aplinką". Po paskaitos susiskirstėme į atskirus būrelius ir pradėjome diskutuoti šią įdomią temą. Kitų būrelių galvojimą sužinojome per diskusijų santraukų pranešimus. Sekė pertrauka. Po to vyko kuopų pranešimai. Sužinojome kitų kuopų planus. Girdėjome ir referatus iš New Yorko, Putnamo ir Kennebunkporto. Po referatų buvo klausimai. Viską išsiaiškinus, Putnamo mergaitės ir Maino berniukai pravedė šventraščio valandėlę. Joje dalyvavome visi.

Worcesterio geros šeimininkės skaniai mus pavaišino. Aštuntą valandą prasidėjo linksmi šokiai. Čia dar geriau visi susipažinome ir susidraugavome. Šokių metu buvo meninė programa. Padainavo mergaitės iš Waterburio kuopos, ir Putnamietės mus palinksmino gitarų ir dainų garsais.

Sekmadienį, lapkričio 19 d., 10 val. ryto organizuotai visi dalyvavome šv. Kazimiero bažnyčioje bendrose mišiose. Po mišių vėl buvome skaniai pavaišinti kavute su gardžiais, namie iškeptais pyragais. Baigę užkąsti taip ir išsiskirstėme.

New Yorko grupė dar nuvažiavome į Putnamą, kur įvyko studentų suvažiavimas.

Patenkinti, daug ką pramokę (ir pasilinksminę), atvažiavome į namus.

Nuoširdus ačiū Worcesteriui už pakvietimą ir priėmimą!

Jūratė Balsytė

PHILADELPHIA

1967 m. spalio mėn. 28 d. p. Vaškelių name Philadelphijos moksleiviai ateitininkai turėjo susirinkimą, kuriame, kaip svečiai, dalyvavo ir New Yorko moksleivių ateitininkų būrys. apsvarstę veiklos planus, išklausėme stud. R. Salytės paskaitos mūsų pačių pasirinkta tema: "Kaip reklamos mus paveikia". Po oficialaus susirinkimo smagiai pasišokome, o mūsų kuopos narės D. Vaškelytės mama paruošė skanius užkandžius. Įdomiai praleidę laiką, vėlai vakare išsiskirstėme. New Yorko svečiai negrįžo tą patį vakarą namo, o pernakvojo pas mus. Sekančią dieną, sekmadienį, dalyvavome lietuviškose mišiose šv. Andriejaus bažnyčioje. Mišias laikė ir pamokslą pasakė prel. J. Končius. Po pamaldų vykome į Kristaus Karaliaus šventės minėjimą, kuriame paskaitą skaitė dr. Č. Masaitis iš Marylando valstybės. Trumpą meninę programą atliko Philadelphijos moksleiviai ateitininkai ir jaunučiai. Minėjimui pasibaigus, drauge su New Yorko svečiais nuvažiavome į švedišką restoraną, kur pasistiprinome geru maistu ir smagioje nuotaikoje pasidalijome mintimis. Atsisveikindami su svečiais, juos pakvietėme atvykti į mūsų rengiamus šokius.

Philadelphijos ateitininkų moksleivių ir studentų surengtas Jaunimo šokių vakaras įvyko lapkričio 25 d., šeštadienį. Turėjome taip pat ir būrį ateitininkų svečių iš New Yorko ir Vašingtono. Mūsų pačių dekoruotoje šv. Andriejaus parapijos salėje linksmai pasišokome. Šalia plokštelių muzikos pagrojo taip pat ir mūsų moksleivių "orkestrėlis". Kas išalko bešokdamas (ar besėdėdamas?), galėjo skaniai užsikąsti ateitininkių sendraugių parengtame bufete. Vakarą rengiant, mums daug padėjo kuopos globėjai p. T. Gečienė ir p. J. Gaila. Tai buvo pirmasis mūsų kuopos šokių vakaras,ir jį reikia laikyti pasisekusiu.

Vyt. Mc.

Pranešame,

kad

sekančiame numeryje ATEITIS pristatys

1966 metų grožinės kūrybos

KONKURSO LAIMĖTOJUS

ir

paskelbs naują konkursą.

NEW YORKO ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Gruodžio 16 d. 2 val. popiet šeši kandidatai išlaikė egzaminus į vyresniuosius mokseivius ateitininkus. Egzaminavo dvasios vadas kun. A. Norius, vyr. moksl. vadovas Rimas Gedeika ir kuopos pirmininkė Astra Ruzgaitė.

Tą pačią dieną 4:30 val. popiet įvyko rytinio pakraščio vyr. moksleivių ateitininkų susirinkimas pas Marytę Mažeikaitę. Susirinko moksleivių iš Philadelphijos, Worcesterio, Putnamo, New Haveno, New Jersey irNew Yorko. Buvo tikrai malonu susitikti su senais draugais ir susipažinti su naujais.

Šį kartą paskaita buvo labai įdomiai pravesta. Dr. V. Vygantas čia pat vietoje leido mums pasirinkti paskaitai ne vieną, bet keletą temų. Daug minčių buvo siūlyta, pvz.: narkotikai, vedybos, hippies, svaiginami gėrimai ir kt. Dr. Vygantas visas iškeltas temas nagrinėjo ateitininko požiūriu — kaip tie dalykai susiriša su mūsų ateitininkišku gyvenimu. Tikrai buvo daug kas išsiaiškinta ir suprasta.

Po paskaitos ponia Mažeikienė skaniai mus pavaišino. Po susirinkimo gavome ir pasilinksminti. Visą vakarą šokom ir dainavom.

Kitą rytą susirinkome prie Angelų Karalienės bažnyčios, kurioje visi organizuotai su vėliavom ir uniformom dalyvavome Šv. Mišiose. Dauguma jaunimo ir tėvelių priėmė Šv. Komuniją.

Po Mišių moksleiviai, studentai, tėveliai ir visi svečiai suėjo į salę, kurioje radome skaniai mamyčių paruoštus pusryčius. Ši metinė — Kalėdinių pusryčių šventė — išsiskyrė iš visų praėjusių švenčių tuo, kad dalis ateitininkų, kurie dar buvo kandidatai, pasidarė tikri ateitininkai, davę įžodį. Įžodžius davė jaunučiai, vyresnieji ir jaunesnieji moksleiviai ir dvi studentės. Iš vyresniųjų moksleivių įžodį davė: Jūratė Balsytė, Loreta Malinauskaitė, Jurgis Oniūnas, Edmundas Šilkaitis, Bernadeta Tutėnaitė ir Jonas Vainius.

Po įžodžių sekė sveikinimai ir inž. V. Volerto (iš Philadelphijos) paskaita apie Betliejaus žvaigždę.

Kalėdinių pusryčių ir įžodžių šventė savo nuotaika ir svečių gausumu (dalyvavo pasitraukiantis ir naujasis A. F. vadai, generalinis konsulas ir daug kitų garbingų svečių) tikrai pasisekė. Nuoširdžiai dirbkime, kad tokių švenčių ir daugiau suruoštumėme.

J. B.

New Yorkiečiai po egzaminų. Iš kairės: Jonas Vainius, Jurgis Oniūnas, Loreta Malinauskaitė, Bernadeta Tutėnaitė, Edmundas Šilkaitis, Astra Ruzgaitė ir Jūratė Balsytė. Priekyje: vyr. moksl. vadovas Rimas Gedeika. Nuotrauka kun. A. Noriaus

administracija praneša:

GARBĖS PRENUMERATAS PO $10.00 ATSIUNTĖ:

Prof. dr. P. Jucaitis (Ohio), kun. V. Dabušis (N. J.), kun. J. Tautkus (Nebr.) ir V. Vasaitis (Md.).

AUKOJO "ATEIČIAI" PAREMTI:

$100.00: Hamiltono Ateitininkų Sendraugių skyrius;

po $15.00: kun. V. Dabušis (N. J.), ir kun. V. Balčiūnas (Conn.).

po $2.00: kun. J. Vėlutis (Ill.) ir kun. A. Babonis (Pa.).

po $1.00: V. Narutis ir Al. Smilga (abu iš Illinois).

Administracija nuoširdžiai dėkoja visiems katalikiško lietuvių jaunimo žurnalo rėmėjams.

PAMILOTE SAULĘ?

Mūsų prašymas visų poetiškų sielų pamilti saulę buvo paskelbtas spalio ir lapkričio ATEITIES numeriuose. Redakcijos planai yra tokie: planuojame prieš vasarą vieną ATEITIES numerį jei ne pilnai, tai bent dalinai paskirti grožinei kūrybai ta tema: PAMILAU AŠ SAULĘ. Prisiųsti eilėraščiai ir rašiniai bus iliustruoti mūsų jaunųjų menininkų ir komentarais įvertinti lietuvių poetų ir rašytojų. Yra, tad, puiki proga dalyvauti šiame korespondenciniame seminare. Rašytojai ir menininkai savo kūrybą siųskite: PAMILAU AŠ SAULĘ, % ATEITIS, 240 Irving Avenue, Brooklyn, New York 11237.

•

Visi jaunieji autoriai, ypač tie, kurie rašote į ATEITĮ pirmąjį kartą, prašomi taip pat apie save parašyti: kur mokotės, kokiai organizacijai ir kuopai ar draugovei priklausote, ką studijuojate ar žadate studijuoti, ką mėgstate daryti laisvalaikiais ir kokias pareigas einate savo vienetuose. Jeigu galima, prašome pridėti ir savo fotografiją, kurios nereikėtų grąžinti. **Redakcija**

ateities spinduliai

1908 - 1918 - 1968

Tasai aštuonetas visų šių trijų datų gale, su dabartimi riša keletą mūsų tautai labai svarbių įvykių.

Šiais metais visi lietuviai:

—vieni tyliai, paslapčiomis, nes jiems kitaip negalima,
— kiti drąsiai, atkreipdami pasaulio dėmesį,

PAMINĖS LIETUVOS VALSTYBĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMĄ, kuris įvyko prieš 50 metų.

Sakome — atkūrimą, nes senoji Lietuva kaip valstybė jau buvo nepriklausoma prieš daugiau kaip 700 metų. Tiesa, ji tada neturėjo prezidentų. Ją valdė karalius Mindaugas. Vėliau — Didieji Kunigaikščiai. Po Vytauto Didžiojo mirties Lietuvos nepriklausomybė mažėjo, kol 1795 m. ji visai jos nustojo, nes atiteko Rusijai.

Tik po 125 metų pavyko ją vėl atstatyti. O buvo bandyta ir prieš tai.

— — —

1908 m. — data dar ankstesnė negu 1918 m. Ji mums, ateitininkams yra taip pat labai svarbi. Tais metais Vl. Jurgutis Kaune sušaukė pirmąjį posėdį, kuriame nutarta organizuoti katalikus moksleivius ir studentus. Jį galima vadinti ateitininkų sąjūdžio pradžia.

Taigi, šiemet sueina ir 60 metų nuo ateitininkų (jie tik vėliau tuo vardu pasivadino) įsteigimo minties. Tai buvo vienas iš pirmųjų lietuvių moksleivių sąjūdžių, kurie kiekvienas savo būdu stengėsi išauginti tautiniai sąmoningus, veiklius inteligentus. Atgimstančiai Lietuvai tai buvo didelės reikšmės parama.

Štai kodėl Hamiltono jaunučiai yra ateitininkais:

— už tai, kad aš esu lietuvis ir mano tėvai lietuviai. Jie nori, kad aš priklausyčiau nors vienai lietuviškai organizacijai, tai aš pasirinkau ateitininkus, nes man ši organizacija yra įdomiausia. Mes einam iškylauti, ir kartais net pavalgyti nešamės! M-M-M! Daug kartų važiuojam aplankyti Toront'ą ir kitus miestus. Ateitininkai turi ir savo tautinių šokių grupų, bet aš neinu, nes man nepatinka. Bet esu ateitininkas dėl to, kad man ta organizacija yra labai įdomi.

—K. Urbonavičius

—nes mano tėveliai liepia man būti. Bet man ir pačiam patinka, nes yra diskusijų. Aš susirandu daugiau draugų ir geriau išmokstu lietuvių kalbą. Mes susirinkimuose sužinome ir apie Lietuvą ir kaip ateitininkai įsikūrė.

— V. Gedrimas

— todėl, kad mano mama liepia man eiti. Taip pat dėl to, kad ir mano draugas, ir pusbrolis, ir net mano sesutė yra ateitininkai. Aš priklausau ateitininkams ne dėl rašymo, ne dėl diskusijų, bet dėl žaidimų.

— K. Kaminskas

— nes yra įdomu ir susitinku su draugais. Man ypatingai patinka ekskursijos.

— G. Kamaitis

— Aš gulėjau salionėlyj. Nepastebėjau, kaip įėjo mano mama ir pasakė, kad turiu eiti į ateitininkų susirinkimą. Aš norėjau išbėgti, bet ji stovėjo tarp durų. Aš sprukau, bet ji mane sulaikė ir norėjo uždėti paltą. Ištraukiau ranką ir pabėgau į viršų, bet ji mane pagavo. Abu su tėvu uždėjo man paltą, išnešė mane į mašiną, ir tol laikė, kol mes atvažiavome prie bažnyčios, kurioje buvo susirinkimas. Tai todėl aš ir esu ateitininkas!

— A. Borusas

Daugumą šių Ateities Spindulių rašinių parašė Hamilton'o Ont. jaunučiai. Dėkojame jiems ir jų globėjai. Lauksime ir daugiau!

Taip pat — ačiū Philadelphijos jaunučiams ir jų globėjui p. Kananavičiui. Jie jau antrą sykį atsiunčia mums pluoštą rašinių. Talpinsime juos ateinančiuose numeriuose. Tik kalėdiniai rašiniai turės palaukti kitų Kalėdų. Per vėlai juos gavome.

Red.

Kaip aš įsivaizduoju Lietuvą

Kiek žinau iš knygų, iš kurių mokinuosi šeštadieninėje mokykloje, aš įsivaizduoju, kad Lietuvoje dabar nekoks gyvenimas. Ten valdo rusai ir draudžia vaikams mokytis lietuviškai. Nėra lietuviškų organizacijų vaikams. Jie varomi į partijos susirinkimus, kurie lietuvių vaikams yra nemieli. Ten vaikams draudžiama eiti į bažnyčią pasimelsti, negalima laisvai skaityti, rašyti ir kalbėti lietuviškai. Aš dabar tokioje Lietuvoje nenorėčiau gyventi. Man patiktų ten gyventi, jei mūsų tėvynė būtų laisva.

Anelė Kaminskaitė, 7 sk.

*

Lietuva dabar yra rusų komunistų pavergta. Žinau iš savo mokytojų ir tėvelių pasakojimų, kad ji buvo galinga valstybė. Iš visų pasakojimų man ji atrodo labai įdomi ir graži. Aš tikiu, kad Lietuva sulauks laisvės.

Labai norėčiau pamatyti tas vietas, kur mano tėveliai augo. Aš ten nuvažiavusi aplankyčiau Vilnių su jo šventovėmis. Norėčiau pasimaudyti jos upėse ir ežeruose, gražiuose miškuose pabėgioti.

Aušra Kananavičiūtė

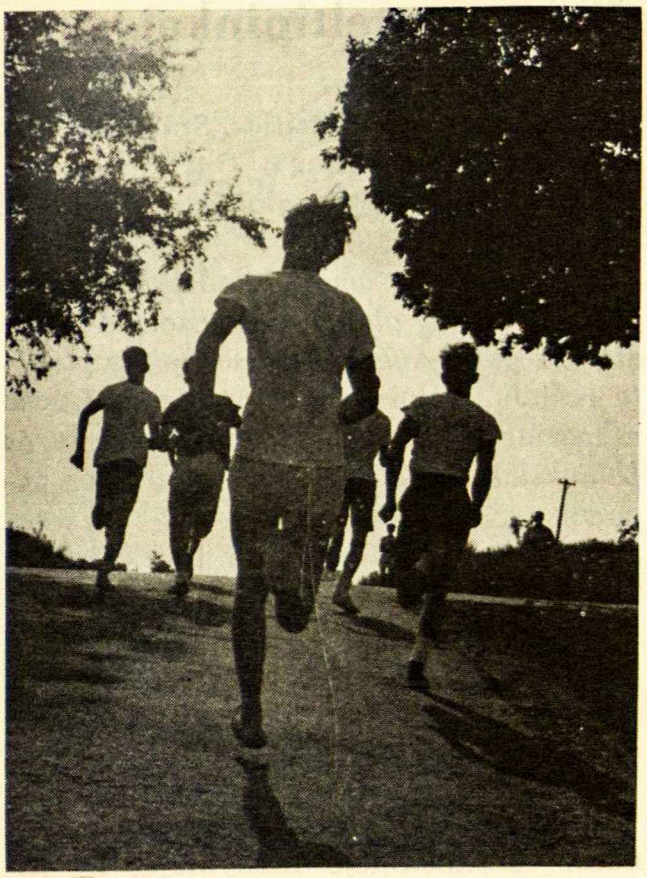

Mylios—milijonai

Ar jūs žinot, kas įvyko lapkričio 4 d., Hamilton'e, Kanadoje? Aš jums pasakysiu. Čia buvo žygis aplink įlanką. Tai buvo 35 mylios. Iš rotušės išėjo 17,000 įvairių gimnazijų mokinių, ir apie 10,000 iš jų apėjo visas 35 mylias. Man įdomu —ar jūs galėtumėte tiek daug apeiti?

Mokiniai, kurie žygiavo, gavo apie $1 už mylią. Vieni gavo daugiau, kiti mažiau. Vienas berniukas gavo už kiekvieną mylią po $50.-

Jie išėjo tarp 8 ir 9 ryto. Pirmasis buvo bėgikas, jis grįžo apie 3 val. po piet. Antras buvo lietuvis Rimas Sakalas. Jis grįžo penkiomis minutėmis vėliau už bėgiką.

Jums gal būtų įdomu sužinoti, kodėl jie ėjo? Jie ėjo surinkti pinigų ir tuos pinigus nusiųsti Afrikon. Jie surinko viso apie 175,000 dolerių. Sekančią dieną visiems labai skaudėjo kojas.

Danguolė Juozapavičiūtė, 11 m.

(Ačiū Danguolei, kad Ateities Spinduliams aprašė šį įdomų įvykį. Mes iš jo matome, kaip daug gero gali padaryti jaunuoliai. Ypač malonu, kad žygyje dalyvavo ir lietuvių, o Rimą Sakalą sveikiname ir dėkojame jam. — Red.).

LEGENDA

DANGUOLĖ JUOZAPAVICIŪTĖ

Seniai, seniai gyveno pikta ir bloga ragana, vardu Raganė. Ji turėjo dukterį Rūstę.

Vieną kartą Rūstė išėjo į mišką uogauti. Tuo metu per mišką jojo karaliaus sūnus. Rūstei jis labai patiko.

Raganė, sužinojusi apie tai, labai supyko. Kai Rūstė grįžo namo, ragana supykus sako: "Rūste, tu įsimylėjai į žmogų, o mes raganos negalime įsimylėti žmonių. Išeik iš mano namų ir niekad negrįžk!". Tai pasakiusi Raganė keikdamosi išstūmė Rūstę pro duris.

Vargšė Rūstė nežinojo ką daryti. Išėjo pro vartelius ir nuėjo miškan. Priėjo prie meduko ir atsisėdo pailsėti. Staiga ji išgirdo balsą. Apsidairė — nieko nėra. Tada balsas jai sako: "Rūste, aš čia, medyje". Rūstė išsigandusi pasižiūrėjo į viršų. Žiūri — paukštis. Paukštis jai ir sako: "Ko tu čia atėjai?" Rūstė jam atsakė: "Raganė mane išvarė iš namų". Paukštis paklausė: "Kodėl?" Rūstė: "Nes įsimylėjau karalaitį, o man negalima". Paukštis: "Tai aš tau padėsiu. Nueik į pilį ir paprašyk ten darbo".

Rūstė taip ir padarė. Kitą rytą ji nuėjo ir paprašė darbo. Bet jos nepriėmė. Tada ji grįžo pas paukštį ir papasakojo jam, kas atsitiko. Paukštis jai sako: "Nenusimink. Rytoj mes abudu nueisim".

Tą naktį paukštis jai papasakojo kai ką. Jis paklausė: "Rūste, ar tavo mama yra Raganė?" Rūstė atsakė: "Taip". Tada paukštis papasakojo, kaip Raganė jį užbūrė.

Kitą rytą Rūstė su paukščiu nuėjo į pilį ir paprašė darbo. Rūstę šį sykį pri-

Kennebunkporte žygiuojam su daina! Nuotr. Vytauto Maželio

ėmė. Pasirodo, kad paukštis buvo užburtas pilies tarnas, todėl jis jai padėjo.

Po keletos metų Rūstė susigalvojo grįžti namo, nes karalaitis jau buvo vedęs. Kai ji grįžo, Raganė ją užbūrė — pavertė paukščiu. Ir jeigu jūs kurią naktį ilgai žiūrėtumėt pro langą, gal ir jūs pamatytumėt Rūstę skraidant.

DU ARKLELIAI

Du arkleliai vieną dieną
Greitai vežė namo šieną.
Kai tik viens kalbėt pradėjo,
Tai ir šiens balon suėjo.

Kas iš to tada išėjo?
— Šlapią šieną vilkt reikėjo.
O paskui šeins neišdžiūvo,
Ir jie tokį ėst turėjo.

Rimas Kažemėkas

DAR VIS NEGALIME PAMIRŠTI VASAROS STOVYKLŲ . . .

Mergaitės,
kurios pirmą kartą stovyklavo:

Stovykloj buvo labai smagu ir linksma. Man labai patiko. Darėm įvairių dalykų, kurie buvo labai įdomūs.

Susipažinom daug naujų draugų. Bekalbėdama su stovyklautojais ir stebėdama juos, aš sužinojau, kokie yra ateitininkų tikslai. Mane stebino jų gera nuotaika net ir tada, kai turėjome daryti ką nors, ko mes nelabai norėjome.

Džiaugiuosi, kad nuvažiavau stovyklon. *Rūta Goldupaitė*

Šią vasarą stovyklaudama, aš pastebėjau, kokia tikrai graži lietuvių jaunuolių nuotaika. Man pasirodė, kad lietuviai tarp savų žmonių daugiau pajėgia bendrai atlikti. Aš nesakau, kad stovykloj nebuvo problemų, bet kad iš viso jaunimas

— mergaitės ir berniukai — turi daugiau bendro tarp savęs, negu su kitais iš skirtingų kilmių. Turime ypatingus ryšius, kurie mus jungia ir todėl man atrodo, kad būtinai reikia išlaikyti lietuviškas vasaros stovyklas.

Gita Merkevičiūtė

Man stovykla labai patiko, nes visi linksmai joje praleidome dvi savaites. Susitikau daug draugų iš visos Amerikos. Mes išmokome sugyventi be piktumo. Išmokome labai daug lietuviškų dainų. Sužinojome apie lietuvių meną, literatūrą, kultūrą.

Danguolė Jonynaitė

Stovyklaudama aš geriau supratau ateitininkus ir jų organizaciją. Pamačiau, kad ateitininkai ne tik tokia grupė, kuri susirenka sekmadieniais baliavoti, bet kad jie nori, kad lietuvių jaunimas geriau suprastų savo tautybę.

Diana Merkevičiūtė

"ATEITIES SPINDULIAI" džiaugiasi, kad Kennebunkport'e įvykusi moksleivių stovykla taip joms patiko. Ta pačia proga sveikiname šias naujas ateitininkes ir jų neseniai įsikūrusią kuopą New Haven'e su globėja p. E. Vaišniene.

*

AR MAN PATINKA "ATEITIS"?

"Ateitis" yra moksleivių ateitininkų laikraštis. Jį gauna mano brolis. Mes jį gauname kas mėnesį, tik vasarą porą mėnesių jis neaplanko mūsų. Aš jo dar neskaitau. Aš skaitau "Eglutę". Kai gaunam, jį pasklaidau, pasižiūriu. Būna gražių nuotraukų. Būna nuotraukų ir iš Philadelphijos jaunučių gyvenimo. Kartais paskaitau eilėraščius, pasižiūriu į jaunųjų moksleivių skyrių. Man patinka, kad tas laikraštėlis nėra didelis. Manau, kad tuoj pradėsiu stropiai skaityti "Ateitį".

Danutė Juzaitytė

GALVOSŪKIS

Skersai: 1. Jie dėvimi, kai šokami tautiniai šokiai. 8. Ežeras, minimas rašinyje "Lazdijai". 9. Ne mažai. 10. Peru sostinė. 11 Aš ir —, mudu. 12. Tampai ką nors. 13. Atėjo į susirinkimą. 17. Pabaigoje. Žada. 20. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, sutrumpintai. 21. Mudu imkime (senoviška veiksmažodžio forma). 22. Muskulas. 23. Naujai užaugusi medžio dalis. 24. Lietuvos Respublikos pinigas.

Žemyn: 2. Žodis, sudarytas iš "tauta" ir "sako". Taip vadinama senos pasakos, dainos ir padavimai. 3. Nuobodu, liūdna. 4. Jį turi aulinis batas, o paprastas batas neturi. 5. Mergaitės vardas, randamas žodyje "turima". 6. Jie auga ir katei ir vyrui (žmogui). 7. Garso atkartojimas miške, kalnuose. 14. Prieš paskelbiant Lietuvos Nepriklausomybę, susirinko Steigiamasis — (tautos atstovybė, parlamentas). 15. Kai atsisveikiname neilgam, sakome: "— pasimatymo!". 16. Ar esi girdėjęs apie — (Lietuvos upę, kurios pavadinime yra žodis vėžys")? 17. Ar — kaip dabar paukštelis čiulba? 19. Labai graži Lietuvos pajūrio vasarvietė. Taip pat ir mergaitės vardas.

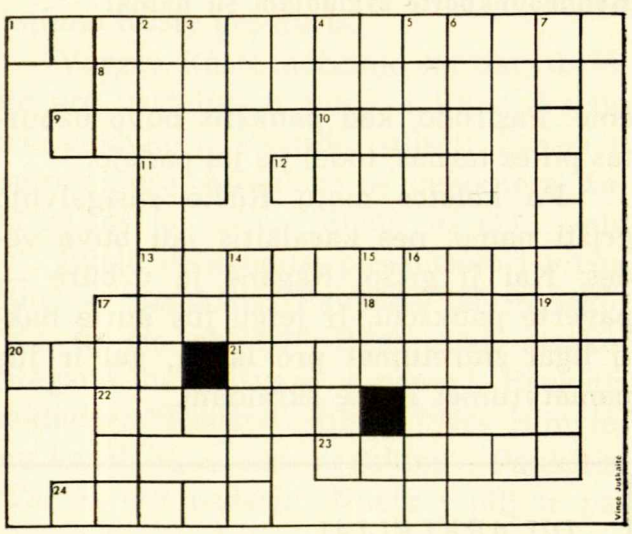

10-to NUMERIO GALVOSŪKIO ATSAKYMAI

Skersai: 1. Trys. 3. Išminčiai. 9. Ei! 10. Aušta. 11. Ei! 12. Stokim. 14. Sulig. 16. Tolumose. 18. Pina. 19. Kalėdos. 21. Pasvėrė. 23. Aky. 25. Einantis. 27. Kabat. 29. Nutolo. 30. Tiriami. 31. Am! 32. Jie. 33. Am! 34. Savo. 35. Teiksis.

Žemyn: 1. Testamentas. 2. Ritom. 3. Išmokstame. 4. Marelės. 5. Nes. 6. Čiupo. 7. Akin. 8. Išganytojas. 13. Ola. 15. Lisabonos. 17. Savimi. 20. Dėkui. 21. Palijo. 22. Antai. 24. Kalėti. 26. Išima. 28. Ateik. 29. Nutolo. 33. At.

Motina (prie pietų stalo): Pauliuk, kodėl tu nepaprašai, o pats sieki paimti? Ar neturi liežuvio?

Paulius: Taip mama, turiu, bet ranka ilgesnė už liežuvį.

*

Rita: — Būtų buvę gerai gyventi prieš tūkstantį metų!

Marytė: — Kodėl?

Rita: — Tik pagalvok, kokios trumpos būtų istorijos pamokos!

*

Jonas: — Ar pats pagavai tas visas žuvis?

Antanas: — Ne. Man sliekas padėjo.

*

Mokytoja: — Rūta, kodėl taip ilgai rašomą lentą valai?

Rūta: — Tai kad juo daugiau valau, ji vis juodesnė darosi.

*

— Ar jūs turite šiltą ir šaltą vandenį šitame viešbutyje?

— Taip, ponia. Šiltą vandenį mes turime vasarą, o šaltą — žiemą.

*

Jonas: — Ar aš galiu eit žaisti?

Mama. — Ką? — su tomis skylėmis kojinėse?

Jonas: — Ne, mama, su kaimynų vaikais.

Vaikas: — Tėte, ar tu moki savo vardą parašyti nežiūrėdamas?

Tėvas: — Man atrodo, kad moku.

Vaikas: — Tai gali pabandyti ant šito popieriaus (pažymių kortelė).

*

Mama: — Kiekvieną kartą, kai tu esi bloga, man pražyla naujas plaukas.

Duktė: — O, mama, tai tu buvai labai bloga, nes — pažiūrėk į močiutę!

Surinko Dalia Grajauskaitė, 6 sk.

EGZAMINAI...

Kiekvieni egzaminai sukelia baimę. Čia eina kalba apie kitus egzaminus. Ne mokykloje.

Ateitininkai prieš duodami priesaiką, privalo išlaikyti egzaminus. Praėjusiais metais duodančių priesaiką buvo gana didelis būrys. Visi buvo pasiruošę gana gerai. Sunkiausia buvo vyr. moksleiviams. Egzaminų komisija užregistravo kai kuriuos atsakymus. Ateinančiais metais irgi bus egzaminai. Patartume tų atsakymų nebekartoti.

Kas yra Toronto kuopos pirmininkas?
Stasys Šalkauskis.

Kas yra federacija?
Federacija sujungia visus ateitininkus, nežiūrint jų ištikimybės.

Kas yra vispusiškas žmogus?
Tas, kuris žiūri į pasaulį iš visų pusių.

Kas yra mūsų kuopos pirmininkas?
Dr. Girnius.

Kodėl kai kurie ateitininkai sėdi visada paskutiniuose bažnyčios suoluose?
Kad nežino kada atsistoti, kada atsisėsti.

Ką reiškia ateitininkų ženklas?
Dobilas ženkle reiškia principus.

Kuo tu gali prisidėti prie kuopos veiklos?
Duoti idėjas.

Kas jas vykdys?
Pirmininkas.

Kodėl ateitininkas turi būti geras katalikas?
Dėl to, kad kai numirsi, tu eisi arba į vieną pusę, ar į kitą.

Kas yra geras lietuvis?
Tas, kuris turi šiek tiek patriotinių jausmų ir nori apginti tėvynę.

Kaip jis apgins tėvynę?
Žodžiais.

Kokia buvo Jaunimo Metų reikšmė?
Aš sužinojau, kad yra lietuvių ir Pietų Amerikoje.

ALp(LKA)1786
1968, Nr.1

80. 725. 11